

[Ole Henriksen]

fagbevægelsen. Der er lagt op til, at den lov, der hedder forligsmandsloven, ønsker vi at ændre. Og den procedure, der så skal følges, før der sker sådan en ændring, er vel den normale: at man tager en række møder med de organisationer, der er berørt af forslaget, man tager ud og snakker med dem, de kan komme herind i deputationer, og så prøver man samlet at lave en politisk vurdering bagefter i udvalget og kommer med en indstilling.

Det er den procedure, som vi ønsker at følge, og det er der aldeles ikke noget nyt i, selv om hr. Kaj Poulsen går op og vrider alle ord og sætninger fra hinanden og siger, at dette forslag er et unormalt beslutningsforslag. Jeg har da lige siddet og kigget på dem, vi ellers har behandlet. Er det ikke nogle, der pålægger regeringen ud fra nogle bestemte synspunkter at gennemføre ændringer i en lov osv? Det er jo også det, der ligger i dette forslag, så jeg kan ikke se, at dette ordkløveri overhovedet kan føre nogen steder hen, andet end at det måske er et spørgsmål om, at man mangler andre argumenter for at gå ind i debatten på reel vis, og det vælger jeg at tro i denne sammenhæng om hr. Kaj Poulsens argumentation.

Så siger hr. Kaj Poulsen, at vi vil handle hen over hovedet på fagbevægelsens medlemmer eller deres ledere eller hele fagbevægelsen. Jamen det har vi da aldrig ønsket at gøre. Jeg fremhævede nogle eksempler på, at det er noget, dette Folketing og også Socialdemokratiet har gjort adskillige gange, så jeg synes, man skulle ransage sin egen samvittighed, inden man går op og beskylder os for at tale hen over hovedet på og ikke ønske at få en debat med fagbevægelsen, inden sådan et forslag kommer til endelig behandling og vedtagelse herinde.

Til hr. Bo Kristensen har jeg ikke så mange bemærkninger, kun en om spørgsmålet om genfremsættelser. Jeg har ikke nogen statistik i hovedet, men vi kan jo bede om at få en statistik over, hvor mange genfremsættelser der egentlig er i Folketinget samling for samling. Det er et spørgsmål om partiernes legale ret til at presse nogle ting igennem, som de ønsker, og vi mener altså, at det er rigtigt her, hvor det er i frisk erindring, hvad der er foregået under de sidste overenskomstforhandlinger, at man fik denne debat. Det kunne jo være, der var noget, der havde æn-

dret sig i hovedet på nogle mennesker, og man så kunne komme et lille skridt videre. Det lader det altså ikke til.

Jeg kan da huske – det er jo ikke så længe siden – at da regeringens forslag om frivillig OD var til behandling her, havde SF samtidig med regeringen fremsat sit forslag. Hvem kommer så med genfremsættelser lynhurtigt uden et komma ændret? Ja, det gør Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet, for de skal med og markere deres synspunkter stærkest muligt, og det synes jeg det er meget rimeligt at man gør. Genbrug er også en ting, oppositionen må benytte sig af for at få presset sine synspunkter igennem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 123:

Forslag til folketingsbeslutning om en aktiv arbejdsmarkeds- og erhvervsindsats i Nordjyllands Amt.

Af Kaj Poulsen (S) m.fl.
(Fremsat 30/1 87).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 11 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 124:

Forslag til folketingsbeslutning om en aktiv arbejdsmarkeds- og erhvervsindsats i Storstrøms Amt.

Af Erenbjerg (S) m.fl.
(Fremsat 30/1 87).

Forslagene sættes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

De to forslag, vi her skal behandle, drejer sig om øget beskæftigelse og reduktion af arbejdsløsheden. Det er et tema, der helt klart interesserer regeringen meget. Det er et af de hovedtemaer, vi beskæftiger os med i den generelle tilrettelæggelse af den økonomiske politik og vores dynamiske erhvervs-politik, vores aktive, offensive arbejdsmarkedspolitik, således som den er blevet præsenteret her i Folketinget i indeværende samling.

Jeg vil godt benytte anledningen til at gøre en lille smule status. De løsningsmodeller, der bliver lagt frem, minder meget om tidligere socialdemokratiske løsningsmodeller, og derfor synes jeg, det er rigtigt at starte med, hvordan det gik, når Socialdemokraterne skulle løse arbejdsløshedsproblemerne. Det havde man som regering ansvaret for i perioden fra 1979 til 1982. Det var sådan på landsplan, at arbejdsløsheden i de år steg med 101.000, beskæftigelsen faldt med 33.000. Altså færre og færre job under den socialdemokratiske regering, markant større ledighed.

Så kom der et regeringsskift, og der gik et år på samme måde, fordi det tager lidt tid at vende skuden. Vi kan se på udviklingen fra 1982 frem til 1986. I den periode er beskæftigelsen øget med 170.000. Der har aldrig været besat så mange job i Danmark, som der var i 1986. Og arbejdsløsheden faldt med 43.000. Vi har altså opslugt den store tilgang til arbejdsmarkedet, og vi har reduceret den alt, alt for store arbejdsløshed.

Det er og bliver et hovedmål for regeringens politik at øge beskæftigelsen og nedbringe arbejdsløsheden, og det har vi vist i de forløbne fire år at vi har haft en heldigere hånd til, end Socialdemokraterne havde under tidligere regeringer.

Med hensyn til arbejdsløshedens fordeling på amtskommuner er der efter de seneste tal, der er tilgængelige, for december 1986, fire områder, der er hårdest ramt, og som har en arbejdsløshedsprocent, som ligger på over 10.

Det er Nordjyllands Amt, det er Fyns Amt, det er Københavns Kommune, og det er Storstrøms Amt. Der er altså fire områder i landet, der er næsten lige hårdt ramt, og vi arbejder i regeringen energisk på, hvordan vi kan bidrage til, at alle disse områder får del i beskæftigelsesvæksten, så de sættes i stand til at nedbringe arbejdsløsheden, på samme måde som det er sket i en række amter, f.eks. Københavns Amt, hvor den var 4,9 pct., Roskilde Amt, hvor den var 4,9 pct., Frederiksborg Amt, hvor den var 5,2 pct., og Ringkøbing Amt, hvor den var 5,5 pct.

Når man sammenholder de tal med tallene for de fire arbejdsløshedsøer, er det væsentligt at analysere, hvorfor Københavns Kommune er en af de fire arbejdsløshedsøer, når hovedstadsområdet ellers har en relativt lav arbejdsløshed. Hvorfor har Ringkøbing Amt og Viborg Amt været bedre i stand til at nedbringe arbejdsløsheden end det nærliggende Nordjyllands Amt?

Det er alvorlige temaer, der kalder på et seriøst og grundigt arbejde. Og hvad er det så, vi er vidne til i dag? Jo, vi er vidne til, at de i Nordjylland valgte socialdemokrater har fundet ud af, at der skal gøres en indsats i én af de fire arbejdsløshedsøer. Hvor mon? I Nordjyllands Amt. Og de i Storstrøms Amt valgte socialdemokrater har fundet ud af, at der skal gøres en indsats i en anden af de fire arbejdsløshedsøer. Ja, gæt selv, hvor det er: det er i Storstrøms Amt.

Må jeg godt spørge: går de nordjyske socialdemokrater også ind for, at der skal gøres en indsats i Storstrøms Amt, og går Socialdemokraterne i Storstrøms Amt også ind for, at der skal gøres en indsats i Nordjylland? Hvis svarene er ja, hvorfor er man så ikke kommet med et fælles forslag?

Det er i øvrigt overraskende, at Socialdemokratiet ikke har markeret som parti, at de går ind for forslagene, ved, at en eller flere fra partiledelsen er medforslagsstillere. Det er dog ellers en ganske almindelig procedure her i Folketinget, og vi har netop i den overståede debat hørt, at hr. Kaj Poulsen lægger vægt på almindelig procedure her i Folketinget.

Når der ikke er nogen fra partiledelsen med til forslagene, hænger det måske sammen med, at hr. Anker Jørgensen, der er valgt i Københavns Kommune, er i gang med at samle Socialdemokraterne fra denne

[Arbejdsministeren]

kommune om en indsats i den tredje af de fire arbejdsløshedsøer.

Og det hænger måske sammen med, at fru Ritt Bjerregaard, der er valgt på Fyn, er i gang med at samle Socialdemokraterne fra dette amt om en indsats i den fjerde af de fire arbejdsløshedsøer. Ærlig talt, er det lokalpolitiske socialdemokratiske stemmefiskeri ikke alt for åbenlyst?

Når man vender sig til selve forslagene, ser man, at der er tale om en meget detaljeret indgriben i et bestemt lokalområdes erhvervsstruktur med den hensigt at skabe positiv særbehandling på en lang række felter: trafik, uddannelse, miljø, ny teknologi, landbrug, turisme, til fordel for udvalgte dele af landet på bekostning af det øvrige land. Jeg går da ud fra, at de mange forslag koster penge, og at det er skatteyderne i resten af Danmark, der skal finansiere disse særordninger, også skatteyderne i de lige så belastede områder, nemlig Københavns Kommune og Fyns Amt.

Nu må man ikke misforstå det, jeg siger, på den måde, at jeg ikke skulle anse de erhvervs- og beskæftigelsesmæssige problemer i Storstrøms og Nordjyllands Amter for alvorlige. Det gør jeg, og jeg er ganske klar over, at den ellers positive beskæftigelsesudvikling, som under denne regering har præget også disse to amter, i den senere tid er blev sat tilbage i forbindelse med indskrænkningerne på nogle få betydningsfulde virksomheder, nærmere bestemt Nakskov Værft og Ålborg Værft.

Jeg har i den anledning ved flere lejligheder besøgt de to områder – det samme har industriministeren – for at vi i regeringen kunne danne os et førstehåndsindtryk af problemerne og for, at vi kunne drøfte tingene med de ansvarlige på stedet: repræsentanter for kommuner og amter, erhvervsorganisationer, arbejdsgiverorganisationer, lønmodtagerorganisationer, uddannelsesinstitutioner samt Arbejdsministeriets lokale led, Arbejdsformidlingen og specialarbejderskolerne. Vi har drøftet med dem alle, hvad der kan gøres inden for de rammer, der er til rådighed for alle områder, der kommer i denne situation. Vi fører tilsvarende drøftelser i andre områder, der er ramt af arbejdsløsheden, Fyns Amt og Københavns Amt.

Vi har og vi kunne godt for hvert af områderne lave en lang liste over de aktiviteter,

som er sat i gang, og som områderne er bekendt med, men det vil jeg undlade med at gå i detaljer om, i hvert fald i denne runde. Jeg synes ærlig talt, at Folketinget skulle undlade at realitetsbehandle så lokalt inspirerede forslag, der efter min bedste overbevisning er et rent valgkampoplæg. Som sådan kommer de alt for tidligt, for der er længe til valget, og derfor er det alt for tidligt at gennemføre det utilslørede stemmefiskeri, der her er tale om.

Vi vil gerne gøre en indsats for disse områder, vi vil også gerne gøre en indsats for andre områder, der bliver ramt af arbejdsløshed, men vi mener ikke, det er en hensigtsmæssig form, at man på den måde fører lokalpolitik i Folketinget, og vi skal derfor afvise forslagene.

Erenbjerg (S):

Indledningsvis vil jeg gerne sige til arbejdsministeren, at disse to forslag ikke skal tages som udtryk for stemmefiskeri. Det er ikke lige i Storstrøms Amt og i Nordjyllands Amt, Socialdemokratiet har mest behov for at fiske stemmer. Baggrunden for forslagene er en helt anden.

Baggrunden for fremsættelsen af de foreliggende beslutningsforslag er naturligvis den katastrofale beskæftigessituation, der generelt præger de to amter eller dele deraf. Nogle arbejdsløsheds-kasser i disse to amter kan opvise ledighedstal på over 40 pct. af medlemmerne, og det er ikke mindst kvinderne, der er ramt katastrofalt i de to amter. Det har selvfølgelig medført, at en depression har grebet netop disse to landsdele, der vil udvikle sig mere og mere og betyde en stadig stigende fraflytning fra landsdelene, hvis der ikke gribes hurtigt og effektivt ind med forsøg på at fremme erhvervsudviklingen i områderne.

Det er at føje spot til skade, når de to landsdeles beboere skal konfronteres med udtalelser fra såkaldt politisk hold om, at nu gælder det bare om at smøge ærmerne op og komme i gang, og skal konfronteres med, at det relativt lave dagpengebeløb til arbejdsløse i sig selv skulle være et incitament til at finde et arbejde.

I den forbindelse glemmer de ikke, at man fra samme politiske hold den ene gang efter den anden understreger, at det går ufattelig

[Erenbjerg]

godt i Danmark. De spørger med megen undren: når det nu går så godt, hvorfor kan det så ikke smitte bare en lille smule af på vore landsdele, hvor vi er glade for at bo og arbejde? Hvorfor vil I ikke give os mulighederne for at virke i vore samfund?

Ministeren omtalte ministerbesøgene, og dem har vi selvfølgelig været glade for. Det har da heller ikke skortet på løfterige udtalelser om, at man selvfølgelig var parat til at hjælpe områderne. Det har vi hørt flere gange, men mere er det imidlertid ikke blevet til.

Forskellige ministre har ved forskellige lejligheder udtalt, at hvis blot der kom nogle initiativer fra områderne, så ville man se velvilligt på dem.

De foreligger nu i disse beslutningsforslag. Værsgo at bruge dem! Vi har fremsat forslagene, fordi vi mener, at regeringen har været for sen i optrækket. Her er de, og vi overlader det gerne til regeringen at udarbejde de nødvendige lovforslag og tage de nødvendige initiativer inden for den nugældende lovgivning.

En hurtig og effektiv hjælp er nødvendig. Der kan være tale om fremrykning af statsordrer, f.eks. til statslige institutioner som DSB, Forsvarsministeriet, Miljøministeriet og Fiskeriministeriet, et initiativ, der i hvert fald vil kunne redde noget af beskæftigelsessituationen i Nordjyllands Amt.

Når arbejdsministeren roste regeringen for de fremragende beskæftigelsesmæssige virkninger, dens politik har haft, må jeg sige, at under socialdemokratiske regeringer er det da lykkedes i hvert fald i det område, jeg repræsenterer, at holde beskæftigelsen i gang på Nakskov Skibsfart. Det er vel ikke nogen hemmelighed, at den beskæftigelse, der har været på Nakskov Skibsværft gennem de seneste år, i høj grad har været baseret på nødvendige ordrer fra statslige institutioner.

Selvfolgelig skal de trafikale forbindelser til vore landsdele være i orden, hvis vi ønsker at fremme erhvervsudviklingen. Derfor skal vi opfordre regeringen til at tage skridt til, at Sydmotorvejen i dette finansår søges færdigbygget. Det er ikke bare et socialdemokratisk initiativ. Det er et initiativ, der er kommet fra såvel socialdemokratiske som konservative og venstreborgmestre i dette område. Det er altså et forslag, man er enige om.

Vi har også stillet forslag om, at man tager skridt til at indsætte den færgkapacitet på Rødbyhavn-Puttgarden-ruten, som er nødvendig. At den er nødvendig, vises vel bedst af, at mange private færgerederier træder hinanden over tærerne for at komme til at sejle på ruten. Hvis man ikke får den fornødne kapacitet sat ind dér, vil der simpelt hen ske det, at godstrafikken fra det øvrige Norden vil finde andre forbindelsesveje over Østersøen, der går uden om Danmark. De to amter har, som arbejdsministeren også var inde på, i alt for høj grad været præget af enkelte dominerende virksomheder. Disse virksomheder har ikke været lokalt ejede og har derfor haft deres kapitalbasis i andre egne af landet.

Så store enkeltvirksomheder har naturligvis i gode år været arbejdspladsskabende og et væsentligt led i hele uddannelsesforløbet i områderne. Men de har også virket som en hæmsko for etablering af mindre virksomheder i områderne, hvorfor der reelt ingen arbejdspladser er, når disse store, dominerende virksomheder vælger at lukke.

Den dominerende rolle og den sikkerhed, der trods alt har været forbundet med at være beskæftiget på en sådan virksomhed, har desværre også medført, at den iværksættertradition, man kender fra andre egne af landet, ikke kendes i disse to områder. På baggrund heraf foreslår vi, at iværksættere fra andre dele af landet, der kunne have ønske om at starte egen virksomhed, tilbydes nogle helt specielle økonomiske ordninger, hvis de ønsker at starte virksomhed i et af de to områder. Det er naturligvis økonomisk støtte, men også støtte til forskning, udvikling, produktion og eksport af nye produkter.

Der kan nævnes flere områder. Vi nævner eksempelvis arbejdsmiljø og det generelle miljøområde, men man kunne også nævne alternative energiformer. I den forbindelse skal nævnes, at man i Storstrømsamtet har en meget stor overskudsproduktion af halm, og mulighederne for udnyttelse af denne halm til energimæssig eller industriel produktion er langtfra udtømte.

Amterne har erklæret sig meget villige til at gå ind i erhvervsfremmende foranstaltninger i de to områder og er i høj grad med i disse forslag. Amterne har bl.a. givet udtryk for, at de gerne vil anvende de midler, som findes i Frigørelsesafgiftsfonden, til at frem-

[Erenbjerg]

me erhvervsudviklingen i områderne. Regeringens holdning har været negativ. Den har nemlig sagt, at de midler, amterne eventuelt vil anvende til dette fornuftige formål, skal indtægtsføres i amternes regnskab, og derfor skal de omfattes af de generelle kommunale straffeforanstaltninger, der iværksættes over for et såkaldt overforbrug.

For at føje endnu mere skade til, har vi netop i sidste uge i Folketinget set et forslag fra regeringen, der siger, at amtskommunerne godt må udlåne midlerne i Frigørelsesafgiftsfonden, men renterne og afdragene skal tilfalde statskassen. Det, vi har behov for i disse to områder, er ikke ligefrem, at man dræner områderne for den kapital, som skal være med til at fremme erhvervsudviklingen.

Vi må erkende, at landbruget i vore to amter er et basiserhverv. Derfor er der ingen tvivl om, at den industrielle udvikling i første omgang skal baseres på forædling af landbrugsprodukter eller en industriel produktion, der har berøring med dette basiserhverv. Derfor ønsker vi at oprette såkaldte »grønne landbrugscentre« i vore områder, der skal være omstillings- og udviklingscentre for landbruget.

Det er bemærkelsesværdigt, at de to amter er gået meget aktivt ind i dette arbejde og har udarbejdet projekter. Det er bemærkelsesværdigt, at disse projekter er bakket op af amtsrådene, lokale interesseorganisationer og landboforeninger, og i det hele taget slutter befolkningen i de to områder op om disse initiativer, giver disse tanker al den opbakning, man kan forvente.

Hvad gør man fra regeringens side? Man ønsker end ikke at sende projekterne for »grønne landbrugscentre« til faglig vurdering hos forskningsråd og Teknologirådet. Det er en helt uforståelig holdning til et projekt, som måske kunne give vore landsdele et løft. Og det er en helt uforståelig holdning til erhvervsfremmende initiativer, som bliver taget fra lokalt hold. Det kan i hvert fald ikke være noget med økonomi, der er afgørende. Det kan vel ikke være en særlig økonomisk belastning at sende sådanne projekter til vurdering i de organer, hvor sådan nogle ting skal vurderes.

Vi har med de fremsatte forslag peget på nogle muligheder for at skabe dynamik i nogle – indrømmet – afgrænsede områder. Vi har rejst spørgsmål om produktioner med et

større indhold af højteknologi, teknologiske centre og anden hjælp, både i forsknings-, udviklings-, produktions- og afsætningsfasen.

Vi tror på, at det er en af de måder, man kan fremme erhvervsudviklingen i vore to amter på. Vi tror, at et samarbejde mellem det offentlige og den private foretagsomhed i vore amter kan være med til at fremme udviklingen.

På baggrund af arbejdsministerens bemærkninger betragter vi i Socialdemokratiet de to amter som amter med pilotprojekter, som forsøgsamter. Men det skulle da glæde os meget, om resultaterne i disse to amter kunne være udslagsgivende for, at man førte en mere dynamisk erhvervs politik i resten af landet.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal takke meget, fordi jeg har fået lov til at komme ind i ordførerrækken på så tidligt et tidspunkt.

SF vil gerne medvirke til en ekstraordinær indsats i disse to amter. Det er arbejdsløshedsøer. Ikke mindst kvindearbejdsløsheden er stor, og det betinger ekstra foranstaltninger. Men heller ikke jeg skal undlade at sige, at man med lige så god ret kunne have nævnt Fyns- og Københavnsområdet.

Vi er af den mening, at specialarbejderskolerne bredt set skal tilføres flere midler, hvis de ikke kun skal lave kurser for dem, der er i arbejde, men også for dem, der er arbejdsløse. Ved anden lejlighed skal jeg tage op, at det er nødvendigt, at specialarbejderskolerne skal ind i et meget tættere samarbejde med voksenuddannelsesinstitutionerne, fagbevægelsen m.m., end de er i dag.

Også tekniske skoler skal have muligheder for at tage arbejdsløse ind i videre omfang end i dag. Arbejdsløsheden er meget stor, og for kvindernes vedkommende er det også nødvendigt, at der i uddannelsesinstitutionerne tages anderledes pædagogisk fat på denne specielle kvindeproblematik.

I forslagene nævnes, at der skal tages bedre fat på udvikling og produktion af miljø- og arbejdsmiljøforanstaltninger. Også dette er vi enige i. Men om dette kun skal gælde de to amter eller kun ét af dem, vil vi se nærmere på. Egentlig skulle der tages fat i alle amter på landsplan. Det kan man sige om det meste i forslagene.

[Lilli Gyldenkilde]

Der er klart områder, der er specielle for de to amter. Det gælder motorvej Syd, udvidelse af færgelejer og færgekapacitet, som foreslås for Storstrøms Amts vedkommende. For Nordjyllands Amts vedkommende omfatter forslaget mest udvidelse af uddannelser ved eksisterende centre samt etablering af nye uddannelser i området. Det er vi parat til at se nærmere på, men vi mener, det skal ses i sammenhæng med alle uddannelsesinstitutioner i landet.

Forslagsstillerne mener, at der skal indføres positive særforanstaltninger for kvinder i de to amter, for offentlige arbejdspladser vedkommende som et forsøg. Det ser vi meget positivt på, eftersom vi i 1978 første gang stillede forslag om positive særforanstaltninger på den måde.

Vi ser på med et stille smil, at forslagsstillerne foreslår en kvoteringsordning med 25-30 pct. kvinder. Det er selvfølgelig for lidt, men tallet skal vi nok blive enige om. Det vigtigste er, at der nu er taget hul på og man dermed har en positiv indstilling til princippet om, at der skal gøres en særindsats for at få flere kvinder ind på offentlige arbejdspladser. Jeg skal tilføje, at det naturligvis må gælde alle niveauer på offentlige arbejdspladser.

Stort set skal jeg sige, vi er positivt indstillet på at kigge nærmere på de her ting. Vi synes, det er helt fint, at der tales om, at kommunalfuldmagten kunne ophæves, sådan at man kunne gå i gang med meget større kommunal produktion, end man tidligere har kunnet. Det er vi enige i. Vi synes, den bredt set for hele landet burde kunne ophæves, sådan at der kunne sættes flere kommunale projekter i gang.

Grundlæggende er der en masse ting, vi er positive over for, og der er ting, vi vil have undersøgt lidt nærmere. Vi glæder os til udvalgsarbejdet. Jeg synes, det er udmærket, at forslaget er fremsat, og skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at vi tidligere har fremsat et forslag om Vestlolland, og jeg håber, at dele af det kan indgå i den debat, vi skal have i udvalget om disse forslag.

Bo Kristensen (KF):

Jeg vil gerne indledningsvis sige, at de forslag, vi har til behandling, har et meget alvorligt indhold. På mange punkter er det seriøse forslag, hvad enten det gælder Nordjyl-

lands Amt eller Storstrøms Amt eller for den sags skyld tilsvarende initiativer, man er i gang med på Fyn og i København.

Jeg synes, det er meget værdifuldt, at man tager initiativer, som har den principielle grundholdning i sig, at de er nært beslægtet med områdets aktivitet, at det er brugerne i området, som skaber aktiviteten, at det er brugerne i området, som skaber den dynamik, som skal skaffe flere arbejdspladser, hvad enten det er i Sønderjylland, i København eller i Nordjylland. Det finder vi er et meget vigtigt udgangspunkt.

Derfor må vi sige om disse forslag, som jeg forstår at Socialdemokratiet har arbejdet meget længe på, at det er lidt forunderligt, at man, når man vælger en filosofi, som skal være noget mere centralistisk præget, ikke fra Socialdemokratiet kom med en lang række ændringsforslag til finanslovsforslaget og derved markerede, hvor man ville hen med hensyn til initiativer på disse felter.

Det, politikken lægger op til, er en centralistisk model, som skal trykkes ud i områderne og dermed være en styring, som Det Konservative Folkeparti med det samme må melde fra over for.

Det drejer sig om, at vore uddannelsesinstitutioner har en meget nær og aktiv dialog med det omkringliggende erhvervsliv. Det drejer sig om folkeskolen, det drejer sig om de videregående uddannelser, det drejer sig om de mellemtekniske uddannelser. Disse institutioner skal være i nær tilknytning til det erhvervsliv, som er i grøde, og som skal være med til at skabe arbejdspladser.

Det drejer sig også om, at den forskning, der er i områderne, i højere grad knyttes til erhvervslivet og dermed er med til at give en dynamik, som vi kan relatere til nogle realistiske arbejdspladser og dermed til en eksport, som vi vil kunne have glæde af i samfundøkonomisk sammenhæng.

Jeg har bemærket, at der som overskrift til forslagene, bl.a. om Storstrøms Amt, står »den katastrofale arbejdsløshedssituation«. Det er da rigtigt, at den er alvorlig, men hvis vi går tilbage til Socialdemokratiets regeringsperiode, var den ikke 10,5 pct. Da var den over 12,5 pct. i Storstrøms Amt, og da hørte vi ikke om de katastrofale forhold. Når man gjorde og ville gøre noget ved det, var det i form af falske job og offentlige aktiviteter og ordninger, som i virkeligheden ikke

[Bo Kristensen]

skabe en dynamik, som kunne give grøde, og som kunne give arbejdspladser og et erhvervsliv, som var i stand til at eksportere.

Det arbejde, regeringen har lavet inden for det sidste halve år, nemlig en redegørelse fra arbejdsministeren vedrørende en offensiv arbejdsmarkedspolitik og en redegørelse fra industriministeren om en dynamisk industripolitik, er to væsentlige nøgler for os, når vi taler om at bidrage til at skabe ny dynamik i det danske samfund.

Der står bl.a. i arbejdsministerens redegørelse, at forudseenhed på arbejdsmarkedet er en væsentlig forudsætning, en hurtig og effektiv formidling af arbejde og arbejdskraft er nødvendig, en realistisk uddannelse og erhvervsvejledning er nødvendig, en fremtidsorientering og en smidig arbejdsmarkedsuddannelse er nødvendig, en omlægning af særforanstaltninger til fordel for de ledige ufaglærte kvinder og de lidt ældre unge er nødvendig. Det er forudsætninger, som ikke bare gælder for Storstrøms Amt. Vi kunne i virkeligheden tage område for område og nikke genkendende til, at det er disse ting, som vil være nødvendige.

Der er flere, der skal have en efteruddannelse, siges det også i redegørelsen om en offensiv arbejdsmarkedspolitik. De faglige kvalifikationer skal være mere fleksible. Det siges også, at man skal stille øgede krav til virksomhedernes medansvar. Vi finder det helt naturligt, at sådanne elementer indgår i en aktiv arbejdsmarkedspolitik, som ikke alene bygger på et enkelt område, men som er drivkraft for et større område.

Det drejer sig også om, at arbejdsformidlingen bliver mere udadvendt. Vejledningen koordineres ikke bare i AF-systemet, men til folkeskolen, til gymnasievejledningen, til bi-standskontorernes vejledning, til tekniske skolers vejledning, handelsskolernes vejledning. Der skal der ske en koordinering, således at vi anvender de ressourcer, der er i systemet. Vi finder det fortsat vigtigt, at man ikke isolerer sig og prøver at vurdere de enkelte områder hver for sig.

Vi finder også en nødvendighed i den handlefrihed, der lægges op til i redegørelsen af arbejdsministeren. Det skulle køres regionalt, så at man kunne handle, at man kunne tage langt mere hensyn til den aktivitet, der var i det lokale erhvervsliv, i stedet for oven-

fra at sige: nu må vi gøre noget specielt for det område eller for det område.

Det er bare enkeltemner, når jeg tager arbejdsministerens redegørelse frem, som peger i retning af, at de initiativer, man måske har i Nordjyllands Amt, vil kunne tilgodeses. Hvis der er fælles fodslag blandt brugerne, blandt de offentlige institutioner, som skal stille sig til rådighed, så er der også en grøde og en grokraft, som tager tænderne ud af de lokale forslag, som ligger her på bordet, vedrørende Nordjyllands Amt og Storstrøms Amt.

Det kan suppleres med industriministerens redegørelse, hvor hovedpunkterne er: en øget satsning på den grundlæggende teknologiske udvikling, navnlig i de større virksomheder, en udbygning af den teknologiske rådgivning for at tilskynde navnlig de mindre virksomheder til at overkomme hindringer for vækst, en målretning af eksportfremmeordninger, modernisering og organisatorisk opstramning af erhvervsfremmesystemer, forstærket prioritering og koordinering gennem anvendelse af målrettede programmer for erhvervsfremme, øget indsats over for serviceerhvervene, en bedre erhvervsmæssig udnyttelse af den offentlige sektors viden og omlægning af principperne for støtte til virksomheder, så støtten som hovedregel skal tilbagebetales, hvis projektet bliver en succes.

Alt det er lagt frem, det er behandlet her i Folketinget, og der er al mulig grund til at sige til de nordjyske folketingsmedlemmer for Socialdemokratiet og til Storstrøms Amts socialdemokratiske folketingsmedlemmer: gå hjem og hjælp virksomhederne og de offentlige institutioner med et fodslag, som anvender alt det, der er lagt frem i de redegørelsesdebatter. Der er plads nok. Det er et spørgsmål om, at vi kommer i gang og ikke bruger tiden på at lave centralistiske systemer, hvor vi kommer til at prioritere på en måde, så det tages fra andre områder, hvor der er grøde på vej.

Når Nordjylland snakker om en aktivitetsforøgelse, efter at vi har vedtaget en finanslov, hvor Socialdemokratiet ikke kom med forslag til ændringer, er det så noget, der skal tages andre steder fra? Er det en omprioritering? Er det noget, der skal tages fra Ringkøbing Amt? Eller er det noget, der skal tages fra Fyns Amt i de prioriteringer, Socialdemokratiet her lægger op til skal foretages

[Bo Kristensen]

fra Folketingets side til nogle særlige lokalområder?

Jeg opfordrer Socialdemokratiet til at gå hjem og gå aktivt i gang sammen med de brugere, som jo er nødvendige for, at vi kan få hjulene i gang i alle områder af Danmark.

Jeg kan sige, at disse synspunkter deles af Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Erenbjerg (S):

Det ærede medlem hr. Bo Kristensen, der, så vidt jeg husker, også er medlem af finansudvalget, efterlyste Socialdemokratiets holdning til finansloven.

Jeg vil gøre opmærksom på, at Socialdemokratiets afstemninger i forbindelse med finansloven er helt i overensstemmelse med de forslag, der ligger her, eksempelvis med hensyn til at løse infrastrukturproblemer, med hensyn til vejudbygning, med hensyn til statsordrer til vores skibsværfter.

Jeg skal også sige til hr. Bo Kristensen, at det nok er muligt, at arbejdsløshedsprocenten generelt er lavere i dag, end den var for fire år siden. Men det er også helt uomtvisteligt, at i dele af disse to områder er arbejdsløsheden firdoblet i de sidste fire år.

Hr. Bo Kristensen roser sig og regeringen meget og siger, at det, regeringen vil, vil give handlefrihed. Hvad er det for en handlefrihed, den giver f.eks. amterne, når de ønsker at anvende midlerne i Frigørelsesafgiftsfonden til erhvervsfremmeformål og regeringen siger nej? Hvad er det for en handlefrihed, den giver amterne, når de beder om at få projekter vurderet i Teknologirådet og regeringen siger nej?

Vi er helt i overensstemmelse med industriministerens industripolitiske redegørelse, når det drejer sig om støtte til teknologisk udvikling i de to områder. Det giver vi også udtryk for i vores beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Vi har vel på intet tidspunkt fået et klarere bevis for tomheden og hulheden i både arbejdsministerens og industriministerens redegørelse end det indlæg, som hr. Bo Kristensen kom med. Konklusionen på de mange

flotte ord, som et flertal i Folketinget var enige med ministrene i at der var i disse redegørelser, var for hr. Bo Kristensen det samme, som et flertal i Folketinget gav udtryk for, nemlig flotte ord, ikke andet.

Det, man skulle gøre, var, at man skulle gå hjem i amterne med fodslag og med grokraft og grøde i det lokale på baggrund af ministerens redegørelser. Så skulle det hele nok gro og se dejligt og pænt ud, og det ville trække tænderne ud på de forslag, vi behandler her. Aldrig tidligere har vi set et klarere bevis på, at regeringens udtalelser i de to redegørelser er tomme ord, ikke spor andet.

Vi havde håbet på, at Det Konservative Folkeparti havde haft en mere positiv holdning til, at man skulle prøve at klare nogle problemer rundt omkring i Danmark. Men jeg må sige, at Det Konservative Folkepartis ordfører her var negativ og passiv, og det vil ikke hjælpe noget på erhvervsudviklingen nogen steder i dette land.

(Kort bemærkning).

Bo Kristensen (KF):

Jeg kan godt forstå, at man er lidt trist til mode i Socialdemokratiet. Jeg har i de korte bemærkninger ikke fået svar på, hvordan man vil prioritere på finansloven. Er det noget, der skal tages andre steder fra, eller er det et supplement? Hvor skaffer vi pengene fra? Er det politikken fra 1980 og 1981, man vil have ført igen, således at det er offentlige arbejdspladser, vi her taler om?

Jeg har utrykkelig sagt, hr. Kaj Poulsen, at her er et lokalområde, hvor vi også erkender problemet, men det er ikke fra denne talerstol, vi løser det. Det er ved et dynamisk samarbejde imellem brugerne af uddannelsessystemet, forskningssystemet og det erhvervsliv, der er i området. Ellers kommer vi ingen vegne med nogen af de forslag, der er lagt frem. Det er afgørende for os, at det er den linje, vi følger, og at vi gør det på en måde, så det er herfra, vi prioriterer et områdes erhvervsliv fremfor et andet. Det er i virkeligheden det, der lægges op til her.

Jeg er ikke bekendt med, at Teknologirådet har givet afslag på specielle projekter, som kunne begrundes, medmindre det er en kopi af et projekt, som kører i et andet område; så kan jeg godt forstå, at Teknologirådet afviser det.

[Bo Kristensen]

Spørgsmålet er også, hr. Erenbjerg, om det nu er rigtigt af os centralistisk at køre videre som i 1970'erne og alene køre skibsværfterne på det niveau, vi har haft. Det må også dreje sig om, at vi erkender, at det måske ikke er den rigtige vej at gå, men at vi sikrer ved forskning og udvikling, at disse værfter kommer over i andre områder og får beskæftigelsen genetableret, at det ikke alene er et spørgsmål om et skib eller to. Det prøvede Socialdemokratiet i 1970'erne.

Formanden:

Taletiden er for længst udløbet.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Det er ikke de flotte bemærkninger, vi har brug for for at klare problemer i dette land. Det hjælper ikke noget, at man fra Folketingets side eller fra regeringspartierne siger, at vi ikke fra denne talerstol kan klare nogle problemer, hvis ikke det sker lokalt. Det er lokalt sammen med forskningsinstitutioner og sammen med uddannelsesinstitutioner, man skal klare de her problemer. Jamen undskyld mig. Klares styringsproblemerne inden for disse områder ikke centralt?

Derfor fremlægger vi et beslutningsforslag, hvor vi vil prøve at lave kraftcentre, hvor vi vil få forskning i gang ude omkring, på statslige institutioner, på nye institutioner, for at hjælpe regionalområderne.

Jeg kan forstå, at med denne tale fra Det Konservative Folkepartis side er det slut med regionalpolitik i Danmark. Så må enhver klare sig, som man nu bedst kan, og så må en vis person tage de sidste. Jeg kan forstå, at det er det, der ligger i hr. Bo Kristensens tale. Vi tager afstand fra den holdning. Det er ikke en holdning, der før har været markeret fra Det Konservative Folkepartis side, og vi synes faktisk, at det er slemt, hvis det virkelig ser sådan ud.

Men vi må undersøge under udvalgsarbejdet, om det virkelig står til troende, at det overhovedet ikke kommer statsmagten ved, om der er flere arbejdsløse, større sociale problemer osv. i de enkelte amter. Det synes jeg var interessante udlægninger af dette forslag.

Formanden:

Jeg går ud fra, det ikke kun er formanden, der er interesseret i at høre de øvrige ordføreres indlæg, så vi nærmer os afslutningen på korte bemærkninger i denne omgang. Hr. Bo Kristensen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Bo Kristensen (KF):

Som jeg indledningsvis sagde, erkender vi, at der er lokalområder, der har problemer, det skal der ikke være nogen tvivl om. Men de løses ikke ved, at man kommer med enkelt-sager og beder om, at der herfra foretages en prioritering på en finanslov, som ikke har de midler, Socialdemokratiet her ønsker sig.

Som hr. Kaj Poulsen er bekendt med, har vi et lovforslag om bl.a. at regionalisere på arbejdsformidlingsområdet, hvilket netop er en decentralisering. Jeg forstår nu, at hr. Kaj Poulsen er meget interesseret i, at den regionalisering kommer til at slå helt igennem på arbejdsformidlingsområdet, så den dialog bliver så perfekt som overhovedet muligt.

Jens Peter Jensen (V):

Nu har der været debatteret så meget her i dag, højtærede formand, at vores ordfører, fru Elsebeth Kock-Petersen, desværre ikke kunne være her mere. Jeg skal på hendes vegne sige, at Venstre ikke kan medvirke til de fremlagte forslag, og jeg kan ganske hen-vise til arbejdsministerens redegørelse.

Jeg lagde mærke til, at hr. Erenbjerg note-rede, at det ikke var nødvendigt for socialde-mokraterne i særlig grad at gå på stemmefi-skeri i de to omtalte amter, for dér havde man mange fisk i hyttefadet i forvejen. Der kan vel ikke være en vis sammenhæng imel-lem, at det går så skidt, og så det, at man har mange socialdemokrater? Man har magten. Det går mere dynamisk til i Viborg Amt og Ringkøbing Amt og Ribe Amt og sådan nog-le steder, hvor de er vokset op med en liberal holdning.

Det er selvfølgelig meget alvorligt, at der er betydelig ledighed i de to amter, men det skal lige noteres, at også de to amter har haft andel i den almindelige vækst. Men det er rigtigt, som hr. Erenbjerg siger, at inden for amterne er der visse kategorier, visse områ-der og egne, hvor ledigheden er særlig alvor-lig. Nu har man flere gange talt om værfter og om offentlige ordrer osv. Jeg synes lige,

[Jens Peter Jensen]

det bør nævnes her, at værftspakken, som regeringen fik støtte til at få igennem, i høj grad har haft betydning for beskæftigelsen. Ikke mindst i Nordjyllands Amt, men også i Fyns Amt har vi kunnet mærke det for Lindøværftets vedkommende.

Jeg tror ikke, det er nogen heldig fremgangsmåde, man vil bevæge sig ind på, hvis hvert amt skal komme med sit forslag her. Man kan næsten blive helt misundelig. Så kunne vi jo komme rendende med hver sit forslag. Det går ikke. Der kan ikke laves politik på den måde.

(Kort bemærkning).

Erenbjerg (S):

Til det ærede medlem hr. Jens Peter Jensen vil jeg bare sige, at i Storstrøms Amt som i andre dele af landet er det normalt ikke socialdemokrater, der er ledere eller ejere af virksomhederne.

Det, der er problemet i vore to områder, er, at der er en helt speciel erhvervsstruktur, en helt speciel struktur inden for landbruget f.eks. Det ønsker vi at ændre, så disse to områder i højere grad kan komme til at ligne resten af landet med hensyn til erhvervsstrukturen.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Må jeg sige til hr. Jens Peter Jensen, at problemet i Nordjylland måske er, at intet parti har så mange borgmestre i Nordjylland som netop Venstre.

Larsen-Ledet (RV):

Vi er klar over, at der er forskellige områder i Danmark, der har betydelig arbejdsløshed, specielt for ufaglærte og for kvinder. Vi er også klar over i Det Radikale Venstre, at vi fra det offentliges side kan tilskynde, kan opmuntre til nye initiativer i erhvervslivet, og vi har været med til at gøre det og har været med til at tage ansvar for det på adskillige områder.

Men vi kan lige så godt gøre det klart, at det i hvert fald efter vores opfattelse ikke vil være muligt på baggrund af statstilskud på det lange sigt at holde liv i danske virksomheder, som ikke kan konkurrere på verdensmarkedet. Vi kan herfra medvirke til at holde

omkostningsniveauet i ave. Det er en politisk opgave, men det er også en opgave for erhvervslivets parter, både arbejdere og arbejdsgivere, at prøve på at holde styr på disse ting.

Vi har været med til at støtte skibsværfter, som konkurrerer med statsstøttet produktion i andre lande, og igennem tiden har vi fra radikal side været med til at yde betydelige beløb til skibsværftsindustrien. Vi har medvirket til egnsudviklingsloven – vi har altid været positive på det område – og vi har været med til at lave forsøg med frikommuner og støttet en række initiativer i Nordjylland og i Storstrøms Amt.

Vi er direkte betænkelige, for ikke at sige afvisende over for tanken om kommunal produktion. Vi tror ikke, at kommunerne egner sig til regulær produktion. Vi tror, det vil tilføre det private erhvervsliv en konkurrence, som i masse af tilfælde nemt kan komme til at virke urimelig.

Vi vil gerne se på situationen for specialarbejderskoler og for tekniske skoler i Nordjylland, men også i Maribo og andre steder i Danmark.

Vi kan ikke overse alle forslagene her, og vi kan ikke se, hvad de koster. Vi kan heller ikke se, hvor mange af ideerne der kan føres ud i livet igennem allerede eksisterende lovgivning.

Vi er grundlæggende positive over for svage områder. Det mener jeg som sagt vi har bevist ved adskillige lejligheder i dette Ting. Vi arbejder selv med en iværksætterlov, som vi håber det vil være muligt at få tilslutning til, om risikovillig kapital til iværksættere, som de skal have på et meget tidligt tidspunkt i startfasen, hvor det er svært at få ukendte, men måske fantastisk gode projekter finansieret.

Jeg tror, at noget af det bedste, man kunne gøre for de to områder, vi taler om, var at udsætte Storebæltsbrobyggeriet. Gud ved, om det ikke i sig selv ville indebære en fantastisk værdi for de områder, at vi udsætter Storebæltsbrobyggeriet, for hvis den bliver bygget, kommer de to områder i en anden position og i en mere risikabel position.

Vi har også med vores motorvejspolitik demonstreret en holdning, som er særdeles positiv over for nordjysk erhvervsliv.

Forslagene fra Socialdemokraterne siger vi nej til, hvis de skal opfattes som en helhed.

[Larsen-Ledet]

Det gør vi, vel vidende at vi nærmer os et valg.

Dohrmann (FP):

Jeg kan fortsætte, hvor hr. Larsen-Ledet slap, og sige, at ud over den fornuftige idé at stoppe den aftale, Socialdemokratiet og regeringspartierne har indgået om en statsfinansieret Storebæltsforbindelse, vil det sikkert også være en udmærket idé, om Socialdemokratiet overvejede at stoppe den anden store aftale, de har indgået med regeringspartierne, aftalen om hybridnettet. Det er virkelig et forslag, som måske kunne medvirke til, at de to områder fik en lidt mere positiv udvikling end det, vi hidtil har set.

Fremskridtspartiet vil gerne medvirke til at fremme erhvervslivets vilkår og en masse andre ting såvel i Nordjyllands Amt som i Storstrøms Amt. Det samme vil vi gøre i København, vi vil gøre det på Fyn, vi vil gøre det alle steder. Men jeg vil godt sige til forslagsstillerne, at forslag af den karakter giver os andre god anledning til at sige, at forslag kan altså også blive lidt for billige. Det er rigtigt, at de er fremsat, fordi vi snart skal have folketingsvalg, men inden man lader sig opstille som folketingskandidat og lader sig indvælge i Folketinget, bør man have bevæget sig ud over det lokalpolitiske stade. Har man den slags tilbøjeligheder, var det måske en god idé, at man startede i menighedsrådet og lod sig melde ind i hegnssynet eller sådan noget, og hvis man så har klaret sig godt dér nogle år, kan man gå videre og lade sig opstille til byrådet.

Uanset hvilket parti vi kommer fra, så er vi trods alt landspolitikere, og dermed skal vi varetage hele landets synspunkter og naturligvis forsøge at få det mest rimelige ud af det for alle egne af landet. Så derfor er det billigt valgflæsk.

Jeg kritiserede tidligere i dag arbejdsministeren på grund af den socialdemokratiske tale, han holdt på det tidspunkt. Jeg synes, den tale, arbejdsministeren holdt ved denne lejlighed, var god, og den var, som den skulle være.

Der er måske en enkelt ting, som jeg ikke er enig med arbejdsministeren i, og det er, når han fortsat giver udtryk for sin store optimisme. Jeg mener efterhånden, at den opti-

misme, regeringen fortsat fremfører, er uden hold i virkeligheden.

Vi ser, hvordan renten stiger. Vi ser, hvordan hele den økonomiske politik er ved at bryde sammen. Det bevirker jo automatisk, at ikke alene i de to amter, vi her taler om, men i hele landet er den økonomiske politik ved at bryde sammen. Så skal man holde op med sit pral og sine forsøg på at bilde folk ind, at det fortsat går godt og i den dur, for det går jo rigtig skidt.

Jeg er alvorligt bekymret for det, vi står over for. Nu diskuterer man jo også regeringssamarbejde og lignende efter næste valg. Jeg tror, at den udvikling, vi er inde i nu, kan medføre det store problem, at ingen – hverken de nuværende regeringspartier eller Socialdemokratiet sammen med SF – vil være synderlig interesseret i at overtage det falitbo, vi er på vej til. Det vil selvfølgelig medføre, at først og fremmest de områder, der er dårligt stillet, bliver endnu svagere stillet.

Jeg skal derfor afvise disse to lokalpatriotiske forslag, som kun går ud på at bilde nogle folk i lokalområderne ind, at man vil gøre noget godt for dem lige specielt i de områder. Jeg skal her også tilbagevise den falske optimisme, regeringspartierne giver udtryk for.

(Kort bemærkning).

Erenbjerg (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Dohrmann, at vores valglov er jo skruet sammen på en sådan måde, at en af de væsentligste opgaver for de 179 medlemmer, der er valgt til Folketinget, må være også at repræsentere de områder, som nu har sat dem herind i Folketinget.

For det andet med hensyn til hybridnettet. Det er vel netop sådan, at hybridnettet, når det engang er udbygget, er den største hjælp, man kan give det lokale erhvervsliv.

Oven i det kommer selvfølgelig så, at man også kan tage nogle tv-programmer ned. Men tingene hænger jo sådan sammen i de to amter, at beboerne i disse på grund af den lave beskæftigelse ikke som hr. Dohrmann er i stand til at købe sig en parabolantenne, og derfor vil hybridnettet selvfølgelig være velkomment også i den forbindelse.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Nu skal vi ikke diskutere hybridnettet. Jeg nævnte kun aftalen om hybridnettet for at påpege, hvor der også kunne spares en masse penge, som kunne anvendes langt, langt mere fornuftigt andre steder.

Må jeg så ikke sige til hr. Erenbjerg, at det er da fuldstændig rigtigt, at ethvert medlem har lov til at fremsætte de forslag, man nu engang finder fornuftige. Jeg kender et forsamlingshus i Vojens Kommune, som ikke har det alt for godt. Det kunne jeg da godt, hvis jeg havde lyst til det, fremsætte et forslag om. Jeg mener bare, vi skal gøre os fuldstændig klart, at som folketingsmedlemmer skal vi varetage hele landets interesser og ikke bare lefle for nogle lokalpolitiske synspunkter, som man på forhånd ved der ikke kan skaffes et flertal for, og som er rent gas.

(Kort bemærkning).

Erenbjerg (S):

For lige at friske op i det ærede medlem hr. Dohrmanns hukommelse, så synes jeg, det var hr. Dohrmann, der engang fremsatte forslag i dette Folketing om en enkelt landbrugsejendom i Sønderjylland.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Arbejdsministeren gjorde i sit svar meget ud af den generelt øgede beskæftigelse og den generelt reducerede arbejdsløshed, selv om ministeren så glemte at sige, at prognoserne for arbejdsløsheden faktisk er, at den stiger.

Men ministeren gjorde meget lidt ud af at tale om de områder, hvor der bliver behov for en ekstraordinær, aktiv og målrettet arbejdsmarkeds- og erhvervspolitisk indsats.

Vi er enige med Socialdemokratiet i, at sådan nogle områder eksisterer. Der er områder, hvor arbejdsløsheden er specielt katastrofalt stor. Det er jo ikke specielt opmuntrende, som hr. Bo Kristensen sagde, at arbejdsløsheden er faldet fra 12,5 pct. til 10,5 pct. Det er altså simpelt hen for ynkeligt, ikke acceptabelt, at vi har en arbejdsløshed af det omfang nogen som helst steder i Danmark.

Så er det da rigtigt nok, at det kan ses som et led i en valgkamp, men jeg foretrækker at se det positivt og sige, at det er Socialdemokratiets bud på, hvordan man i de amter,

hvor der er specielt behov for det, skal forsøge at tænke anderledes og forsøge at se bort fra de mere gammeldags måder at få områderne beskæftiget på.

Mange af punkterne er vi meget enige i, i al fald i overskriftsform, selv om vi måske synes, det kan være svært at se konsekvenserne af mange af punkterne, fordi det ikke er beskrevet så godt, hvad der egentlig ville ske, hvis de kom igennem. Men vi er i al fald enige i mange af dem, og derfor har vi valgt at se meget positivt på forslaget.

Vi er meget enige i ideen om etablering af landscentre for udviklingen af en økologisk landbrugsproduktion, og vi støtter også kraftigt, at specialarbejderskolerne og de tekniske skoler i de nævnte amter får en udvidet kapacitet med henblik på at uddanne og omskole arbejdskraften.

Vi er også meget enige i, at kvinderne specielt skal tilgodeses. Vi mener i den forbindelse, at der skal skabes nogle betingelser på skolerne for, at de også kan blive det, med en speciel kvindepædagogik osv.

Vi kan også godt gå ind for at ophæve kommunalfuldmagten, sådan at kommunerne kan iværksætte en egentlig produktion med afsætning for øje. Vi mener selvfølgelig, det burde gælde for begge amter. Så vidt jeg husker, står det kun i det ene forslag. Ja, vi mener for så vidt, det burde gælde for hele landet.

Vi siger også umiddelbart ja til en miljøteknologisk virksomhed for udvikling og produktion af miljøforbedrende foranstaltninger i samarbejde med AUC i Nordjyllandsforslaget. Det er et af de punkter, hvor jeg vil sige, at vi selvfølgelig gerne vil vurdere samlet, om det skal ligge dér. Vi er umiddelbart positive, men vi ved ikke nok om, hvordan det ville være, hvis det lå på Fyn i stedet for, fordi det er selvfølgelig, som nogle var inde på, vigtigt både at se det lokalpolitiske, men også det generelt landspolitiske under ét, og der er jo også en stor arbejdsløshed både på Fyn og i København, som det er blevet påpeget.

Så kan jeg selvfølgelig kun rose hr. Erenbjerg og hr. Kaj Poulsen for, at det er dem, der har været aktive og har fået lavet noget, og det synes jeg ikke de skal have skældud for. Jeg synes, man kan overføre de ideer, de har for deres to amter, til andre amter, der står i fuldkommen samme situation.

[Elisabeth Bruun Olesen]

Socialdemokraterne skriver i begrundelsen for forslaget, at begge amter er ramt af en erhvervsmæssig monostruktur. Jeg kan næsten græde ved tanken om, hvad der egentlig er blevet gjort, og hvordan de penge er blevet brugt, som er gået ind i den bundløse tank i Nakskov Værft. Tænk, hvis de penge var blevet målrettet til industrier, der producerede noget godt og sundt, hvor der også havde været arbejdspladser til kvinder, i stedet for at bruge de penge til en forlænget døds kamp på værftet. Det synes jeg er en forkert måde at føre politik på i et amt.

Nu er situationen så den, at man må tænke på en anderledes måde, og det synes jeg er godt. Værftsindustrien mener vi, meget groft og firkantet sat op, er en industri, der har fremtiden bag sig, og derfor ønsker vi ikke specielt at fremrykke skibsordrer til værftsindustrien i Nordjylland, i al fald ikke uden at det klart er specificeret, hvilken type skibe det drejer sig om, og uden at der bliver sat nogle betingelser på. På det punkt siger Socialdemokratiets forslag ingenting; man siger bare: skibe. Vi mener, at den del af værftskapaciteten, som måtte blive tilbage, kun kan klare sig ved at konkurrere på kvalitet, dvs. bygning af specialskibe, så hvis vi skal støtte det punkt, må vi have meget mere at vide om, hvad Socialdemokratiet helt konkret tænker på, og vi må også have sat nogle betingelser på, så vi ikke ender med at stå i den samme situation, som man nu gør i Nakskov.

Hvis jeg skal se de to forslag under ét som en form for industripolitisk udspil for de amter, der står i nogle specielle problemer, skal jeg til sidst præcisere nogle mere overordnede synspunkter for VS' stillingtagen med det in mente, at nogle af de ting, jeg nævner nu, netop kunne blive til noget, når man skal til at lave noget nyt.

Investeringernes indhold og styrke er afgørende for os. Det er ligegyldigt, om vi taler om offentlig produktion, statslige investeringsinitiativer eller kooperativ produktion. Ligegyldig hvad vi taler om, mener vi, at investeringernes retning skal være i nøje overensstemmelse med de øvrige politikker, vi har, dvs. en miljøpolitik, der værner om de knappe ressourcer, en sundhedspolitik, der forebygger, samt en social arbejdsmarkeds politik, der giver arbejdskraften et ordentligt

arbejde. De ting skal være i orden, før vi går ind og vil støtte.

Samtidig mener vi, at der skal gang i de grønne investeringer, og dermed mener vi investeringer i erhvervsvirksomheder, hvor produktet har en lang levetid, at det er genanvendeligt, hvor der er et reelt behov for produktet, hvor det er sundt, og hvor det er godt, og hvor produktionsprocessen sker under den mindst mulige forurening og det mindst mulige forbrug af råvarer og energi, samtidig med at der naturligvis er arbejdspladسدemokrati.

Nu tror jeg ikke, man kan få opfyldt alt dette, men jeg mener, at det er i den retning, det skal gå, når man sætter noget nyt i gang, og det synes jeg faktisk der er nogle ansatser til i Socialdemokratiets forslag, og derfor er vi overvejende positive.

Mette Groes (S):

De sidste tal for arbejdsløsheden i Nordjyllands Amt viser, at der er 15.834 arbejdsløse kvinder og 7.543 arbejdsløse mænd. Det vil sige, at dobbelt så mange kvinder som mænd går uden arbejde. Det er en konstatering af, hvordan det er nu, og det er faktisk nu, der skal gøres noget ved det. Jeg forstår ærlig talt ikke arbejdsministerens forsøg på at latterliggøre dette initiativ. Han kan såmænd roligt begynde dér, hvor nøden er størst, og gøre noget ved det dér, i stedet for at mistænkeliggøre motiverne til at fremsætte disse forslag.

Det plejer at være en regel her i huset, at enhver, der har noget på hjerte, kan komme med et forslag og regne med, at det får en fair behandling. Det synes jeg ministeren skulle prøve at tænke lidt over.

Med hensyn til hr. Bo Kristensens meget generelle bemærkninger, så tager de aldeles ikke tænderne ud af vort forslag, for det er først uaktuelt den dag, hvor der ikke er flere arbejdsløse.

Ligestillingskonsulenter, personale ved arbejdsformidlingen, specialarbejderskolerne og daghøjskolerne, overalt i uddannelsessystemet og i det offentlige er der gjort forsøg på at afhjælpe kvindernes arbejdsløshed. Der er etableret datastuer, særlige indslusningskurser for kvinderne til mandefag, samarbejde med udvalgte arbejdspladser om optræning af kvinderne i elektronik og montage.

[Mette Groes]

Der har været gruppearbejde og kurser for bistandsklienterne. Men alle disse initiativer har det fælles præg, at de er for få, for kortvarige og uden jobgaranti.

Mest grelt er forsøget på at placere kvinder i mandefag. Tilgangen er pæn, men arbejdsløsheden for de kvinder, som tager imod sådanne oplæringstilbud, er meget stor, i nogle fag næsten dobbelt så stor som mændenes.

I de systemer, der tager sig af kvindernes problemer, mangler man ganske enkelt penge, og det er ikke nok at remse alle de initiativer op, hr. Bo Kristensen, som findes. Hvis der ikke findes penge til at udfylde dem, så er det noget vrøvl.

På specialarbejderkurserne kan man ikke give eleverne en indføring i edb-teknik. Miljø- og naturpleje har kvindernes store interesse, men kapaciteten er ikke stor nok.

Det er karakteristisk for det nordjyske område, at for bare 10-20 år siden eksisterede kvindeuddannelserne simpelt hen ikke. Der var ikke uddannelse for ergoterapeuter, fysioterapeuter og plejehjemsassistenter, og AUC-uddannelserne var der ikke. En række specialarbejderkurser er først kommet til inden for de sidste år.

Derfor er behovet for en massiv indsats meget stort, men ikke kun en indsats, der går ud på oplæring og uddannelse, der må også job til. Imødekommer man arbejdsgivernes behov for oplæring af kvinder, må en sådan indsats være betinget af et konkret løfte om placering af kvinderne på arbejdsmarkedet. Vi kan ikke være bekendt at stikke de arbejdsløse kvinder blår i øjnene ved at give dem forudsætningerne for at komme ind på arbejdsmarkedet og så alligevel ikke have noget at tilbyde dem, når det kommer til stykket.

Jeg tror ikke på, at beskæftigelsessituationen af sig selv bliver bedre for kvinderne. Der skal stilles krav til arbejdsmarkedet. Hjælper staten arbejdsgiverne med oplæring af kvindelig arbejdskraft, må forudsætningen være jobgaranti.

(Kort bemærkning).

Bo Kristensen (KF):

Når fru Mette Groes siger til mig, at her er der tale om, at vi ikke kommer videre, når vi opererer i det generelle felt, så må jeg gøre

opmærksom på over for fru Mette Groes, at den generelle indsats, som denne regering har lavet siden december 1982 og frem til i dag, har skaffet 10.053 arbejdspladser, dvs. ledige, der er kommet i arbejde, i Nordjyllands Amt. Det må da gøre indtryk på fru Mette Groes, at det virkelig er den vej, vi går, når man tænker på, hvor stor en skandale det var med den store ledighed på 36.000, der var i Nordjyllands Amt i 1982.

Det er altså den linje, som gør, at det generelt giver den bedste indsats og giver det bedste resultat.

(Kort bemærkning).

Mette Groes (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Bo Kristensen, at hans historiske udredninger og hans formelle opremssninger ikke har givet et resultat i Nordjylland, som er tilfredsstillende. Det har det simpelt hen ikke, fordi det i dag er sådan, at hvis man vil på et truckførerkursus, så tager det 3 år, før man kan komme til. Hvis man vil inden for natur- og miljøpleje, så kan man heller ikke komme til. Hvis man som kvinde vil noget så almindeligt som syning og rengøring, kan man ikke komme til. Der er altså ikke mulighed for at få del i alle disse udmærkede tilbud, som hr. Bo Kristensen nævner.

Damgaard Nielsen (FP):

Denne debat om de forskellige amter er et tydeligt tegn på, at når krybben er tom, så bides hestene. Det vil vel være naturligt i en sådan situation at interessere sig lidt for, hvem der har tømt krybben. Det må jeg så sige at alle politiske partier i dette land har været med til. Det er sådan, at hver gang man stiller krav om en offentlig ydelse, det være sig det ene eller det andet beløb, så skal man regne med, at der skal opkræves 10-15 pct. mere i skattekrone, end der kan udbetales, fordi hele den offentlige administration også skal betales.

Hr. Erenbjerg nævnte landbruget i Storstrøms Amt. Hvem er det så, som har fået det landbrug til ligesom at opgive ævred med en animalsk produktion, som vi udmærket ved giver en masse følgeindustrier? Det er netop den politik, der har været ført i Danmark i de sidste 20-25 år, de højere lønninger og besværligheder fra forskellige side. Nu

[Damgaard Nielsen]

kommer som det sidste miljøet, der så sluker den sidste rest af forhåbning om at få en animalsk produktion til området.

Man snakker om igangsættere. Nu er jeg så heldig at komme fra et amt, hvor der, endnu da, er gang i hjulene, men der er mange administrative krav. Vi kan bare tage sådan en ting som udbetaling af lønninger. Det er ikke dem med den store uddannelse, der er igangsættere, det er tit helt unge mennesker med en ambition om, at de gerne vil have deres eget, og det er den drøm, der skal animere ungdommen til at starte. Det er ikke dem med den højere uddannelse.

Vi har i mit nabolag en maskinfabrik, der nu i mange år har beskæftiget 150 mennesker. Indehaveren startede efter 6 års skolegang, og det er den slags mennesker med en, kan vi næsten sige, fändenivoldsk evne . . .

Formanden:

Det må man ikke sige.

Damgaard Nielsen (FP):

Undskyld, hr. formand, . . . evne til at slå sig igennem. Det er da klart, at rundt omkring i dette land er der masser af mennesker, som har en evne til og en drøm om at komme i gang, men de begrænses af de administrative vanskeligheder, som de forskellige politiske partier selv er med til at presse ned over hovedet på dem.

Jeg ved ikke, om der er nogen af de høje herrer herinde i denne sal, der har gjort sig det klart: en ukyndig mand skal til at udskrive en lønseddel. Det er jo kæmpelister, han bliver præsenteret for. Og er der noget, som den, der kommer direkte fra folkeskolen, har respekt for, så er det skemaer og skemaer, indberetninger, og hvad ved jeg. Sådan nogle ting kunne Folketinget være behjælpelig med at gøre lettere.

Samtidig har vi også nu set, at hver enkelt, der er beskæftiget i private industrier, har 1/4 offentligt ansat hængende på skulderen, som han skal fremskaffe løn til via skattebillerter og produktion. Noget sådant kan ikke lade sig gøre.

Skibsværftet er jo en hel afdeling for sig. Jeg ved ikke hvorfor, men vi har i hvert fald i Ringkøbing et lille skibsværft, som har haft ordrebogen fuld og har det stadig væk, og det til trods for at det lille skibsværft selv må

betale det meste – to gange har de lavet udvidelse ved slusen i Hvide Sande for i det hele taget at kunne få deres skibe ud; så store er de ved at bygge dem nu. I Hvide Sande har de også et lille skibsværft, der klarer sig ganske udmærket. Jeg kan ikke give nogen forklaring på hvorfor, men det er bare sådan.

Jeg kan heller ikke lade være med at tænke på, hvad der ville være sket, hvis Danmark havde indført bekvemmelighedsflag for skibe, hvad det ville have medført af reparationer og måske også beskæftigelse. Nu ser man netop inden for fagbevægelsen, at man måske har været med til at spænde ben i den retning.

Når vi så ydermere kræver flere og flere offentligt ansatte, er det klart, at det bliver sværere og sværere at få folk til at sætte nogle ting i gang, fordi afkastet bliver ringere og ringere.

Nu nævnes der heroppefra, at man havde skaffet 10.000 arbejdspladser i Nordjylland. Det kunne da være interessant at vide, hvor mange af dem der er havnet i den offentlige sektor. Eller er det udelukkende i den private sektor, der er skaffet 10.000? Hvor mange er der så skaffet til den offentlige sektor? Vi ved jo, at der til stadighed sker flere og flere ansættelser i den offentlige sektor. Og det sidste med miljøet vil jo give et helt ekstraordinært ansættelsesbehov i den offentlige sektor.

Kaj Poulsen (S):

Kun en kort bemærkning til hr. Damgaard Nielsen om dette at gøre det lettere for de små virksomheder. Jeg synes, han skulle se på punkt 12 i vores forslag. Det er imødekommet.

Baggrunden for, at disse forslag er fremsat, er selvfølgelig den alvorlige situation, som man kan se i disse to amter, nemlig Nordjyllands Amt og Storstrøms Amt, fordi to afgørende virksomheder lukker ned; den ene lukker fuldstændig, og den anden lukker formentlig ned ret hurtigt, hvis ikke der sker noget.

Men baggrunden er også, at de initiativer, der er nævnt i forslagene, er initiativer, der kommer fra lokalt hold. Man har prøvet at samle de ting op på lokalt hold, som man i forvejen kan, og som man er god til, og som vi skal forsøge at udvikle.

[Kaj Poulsen]

Jeg må indrømme, at jeg blev meget overrasket over arbejdsministerens tale i dag. For forslagene er også inspireret af arbejdsministeren. Arbejdsministeren skriver i Aalborg Stiftstidende for den 26. november 1986, og der er ikke noget med, at han er fejlcliteret, for det er noget, han selv har skrevet med egen pen:

»For nylig havde jeg et godt og konstruktivt møde i Ålborg med Arbejdsmarkedsnævnet for Nordjyllands Amt, der havde inviteret mig til en drøftelse af de alvorlige beskæftigelsesproblemer, der opstår ved afskedigelsen af et større antal medarbejdere fra de nordjyske værfter, ikke mindst Aalborg Værft.

På mødet præsenterede nævnet en række ideer og forslag, der på kortere eller længere sigt kan afhjælpe situationen. En del af forslagene ligger uden for det område, hvor jeg som arbejdsminister kan støtte initiativerne, men i det omfang de berører andre ministres område, har jeg viderebragt dem til de pågældende ministre. Det gælder bl.a.: statsordrer til værfterne,« – det ligger i det forslag, vi har fremsat, – »støtte fra EFs Regionalfond,« – det ligger i det forslag, vi har fremsat, – »udflytning af statsinstitutioner,« – det har vi ikke taget med, men det er en god idé, hr. minister, – »teknologiske udviklingsprojekter,« – det ligger i det forslag, vi har fremsat, – »det kommunale bygge- og anlægsstop,« – det var regeringen klog nok til at få ophævet, inden dette forslag blev fremsat, – »et grønt landbrugscenter,« – det ligger der i forslaget, – »udvikling af miljøteknologi«, – det ligger der i forslaget – »etablering af elektronikteknikeruddannelse i Nordjylland,« – det ligger der i forslaget.

Samtlige ting, vi har med i forslaget, har ministeren beskrevet som gode og interessante forslag. Og da ministeren den 26. november 1986 troede, at der skulle være valgkamp kort tid efter, skrev ministeren dette indlæg i Aalborg Stiftstidende, for det var jo et godt valgkampoplæg, nævnet havde præsenteret ministeren for.

Jeg er enig i, at det er et godt oplæg, og det er da også baggrunden for, at de borgerlige politikere her i dag har kaldt det for et valgkampoplæg. Jeg synes bare, det er sørgeligt, at ministeren så kort tid efter kan skifte så fundamentalt holdning til de problemer, som de svage områder i Danmark har.

Jeg er sikker på, at ministeren har ret, når han siger, at temaet interesserer regeringen voldsomt meget. Det er også fremgået af de redegørelser, som regeringen har fremsat. Men der er bare ikke sket noget på området, og nu kommer vi altså og fremsætter et forslag, som indeholder de ting, som ministeren selv siger er godt og positivt og konstruktivt. Og så kan det altså ikke bruges.

Jeg må tage afstand fra, at det forslag, vi her behandler, skulle ligne tidligere socialdemokratiske løsningsmodeller. Vi prøver her at fremsætte forslag om, at man skal prøve på at udvikle nogle kraftcentre og nogle dynamoer i de områder, der er svagt stillede i forvejen. Hvis vi eksempelvis tager den elektroniske industris placering i Danmark, så ved vi, at 80 pct. af den elektroniske industri er placeret omkring de forsknings- og udviklingscentre, vi har i Danmark, nemlig de kraftcentre, der kan give disse industrier muligheder, og det er omkring København.

I Nordjyllands og i Storstrøms Amter er nævnene gået ind og har sagt: hvad er vi gode til, og hvad har vi behov for for at få udviklet nogle kraftcentre, således at vores erhvervsliv kan udvikle sig? Og det er det, der er lagt frem i disse forslag.

Det kan så være, at man, når man er valgt på Fyn eller i Sønderjylland, ikke bryder sig om, at der er taget to amter ud. Jeg vil godt pege på, at vi faktisk i bemærkningerne til B 123 siger: »Forslaget her er ment som et idékatalog for en regering, der har vist sig at være fantasiforladt, når det drejer sig om at løse problemer, som rammer især den dårligst stillede del af befolkningen.«

Hvis ikke regeringen har fantasi til at prøve at lave regionalpolitik for at hjælpe på de specielle problemer, der er i hvert af vores amter, så er ministeren og regeringen velkomne hos undertegnede og hr. Erenbjerg for at få konsulentbistand. Og det skal være ganske gratis.

Vi havde naturligvis håbet, at man kunne få forståelse for at prøve at få disse kraftcentre op at stå i de amter, vi her peger på, således at vi også kunne køre videre med de problemer, der er i andre amter. Det er forskellen fra, hvad der tidligere har været lavet på beskæftigelses- og erhvervsområdet. Vi véd jo, at et borgerligt flertal her i Tinget i mange år har ment, at erhvervs politik bare var at strø generelt ud af skattelettelser osv. til er-

[Kaj Poulsen]

hvervslivet, så skulle de nok klare sig. De er stort set kun blevet omsat til øget overskud i virksomhederne og ikke til flere arbejdspladser i den tid, hvor konjunkturerne var, som de er i dag.

Det er klart, at i opgangsperioden har regeringen kunnet bryste sig af vældige tal på beskæftigelsesområdet, men ministeren glemte naturligvis at tage det sidste resultat med, vi har fået. Men lad os nu lade være med at tale om det. Lad os tale om indholdet i disse forslag, det er det, der hjælper områderne, og det er det, der gør, at der kan tages fat på problemerne.

Der er medlemmer, der har spurgt: hvor skal det finansieres henne? Skal vi tage det fra det ene, eller skal vi tage det fra det andet område? Socialdemokratiet opfatter ikke dette som et skattefordelings spørgsmål. Vi oplever det som et spørgsmål om at komme ud og løse nogle af de problemer, samfundet har. Så vil Socialdemokratiet være villigt til, hvis det er det, regeringen ønsker, at medvirke til at anvise, hvor pengene skal tages fra, hvis det er sådan, at man er positiv. Men jeg kan forstå, at ikke engang alle regeringspartierne gad være til stede i salen i dag, når der skal debatteres så væsentlige spørgsmål. Det synes jeg er kedeligt.

Der var ingenting at hente hos regeringspartierne; det må vi konstatere. Regeringspartierne ønsker at dalre videre, komme med de flotte udtalelser om dynamik og fodslag og grøde og grokraft osv., men ingen handling.

Vi synes, det er skuffende, at regeringen vil dalre videre. De lette beslutningers tid er forbi for regeringen. Konjunkturerne er ikke, som de har været i de år, regeringen har siddet ved magten. Nu skal der handling til, og der ligger et oplæg her, som regeringen burde have taget pæner imod.

Men når nu regeringen har været så afvisende, må jeg alligevel konstatere, at der har været flertal for forslagene. Vi har ikke ment disse forslag som en helhed, der ikke kunne røres ved, og derfor vil jeg gerne sige tak til de ordførere, der har været positive. Min henvendelse har naturligvis været rettet til hr. Larsen-Ledet, som sagde, at der var en enkelt ting, som man under ingen omstændigheder kunne gå ind på. Så må vi tage en debat om det. Det er ikke et kardinalpunkt for Socialdemokratiet, om det enkelte punkt skal være

med eller ej, så på den baggrund kan vi konstatere, at der er flertal for tankerne i dette forslag.

Det er i dag oplyst i Aalborg Stiftstidende, at der er mulighed for at få yderligere skibsordrer fra Grønland til de nordjyske værfter. Det er endvidere oplyst, at de finansieringsfordele, vi havde i skibspakken, som blev lavet mellem regeringen og Socialdemokratiet, har regeringen sat en bremse på, for at nordjyske værfter ikke skal producere disse skibe til Grønland. Det er en ordre på 2 mia. kr. fra en dansk reder, som altså går uden om dansk skibsværftsindustri, fordi man ikke er villig til at udstrække finansieringsordningerne i skibspakken til disse trawlere, som Grønlands hjemmestyre ønsker at få bygget. Det ser ud til, at danske skibe produceret for danske penge nu skal gå uden om Danmark til Norge, hvor der er statssubsidier på 20,2 pct. Regeringen vil ikke tillade den i skibsværftsaftalen aftalte matching.

Her står vi altså over for regeringens fuldstændig uforståelige holdning over for et skibsværft, som er konkurrencedygtigt på normale markedsvilkår, men på baggrund af den internationale krise, der er, kan udenlandske værfter få lov til at køre hen over danske værfter med ordrer endda fra danske redere, og vi mister ordren, vi mister arbejdspladserne. Det er uforståeligt, det er kinesisk, og der er ikke et levende menneske på denne jord, der kan forstå, hvordan en regering kan handle på denne måde. Men regeringen er formentlig ligeglad.

Så vil jeg godt henvende mig til hr. Dohrmann og hr. Larsen-Ledet, som tog spørgsmålet om vores kommunikationsveje i Danmark med ind i debatten. Jeg tror, det kan konstateres som en historisk kendsgerning, at erhvervsudviklingen altid har fulgt kommunikationsvejene både i Danmark og internationalt, og hvis man nu begynder med tanker om, at væsentlige moderne kommunikationsveje i det danske samfund skal gå uden om de områder, hvor der er behov for en erhvervsudvikling og en velstandsudvikling, så har man dermed prisgivet disse områder, nemlig yderområderne i det danske samfund.

Derfor var det en rigtig dårlig idé at tage de to punkter ind.

Kort skal jeg sige til hr. Dohrmann, at hykleriet om, at når man er lokalt valgt, så

[Kaj Poulsen]

har man ikke lov til at varetage lokale interesser, det må vistnok være et argument, der er taget frem til lejligheden. Vi er jo trods alt nogle stykker herinde, der kan huske, hvordan Vojens' målmand kunne tages op som en sag her i huset. Vi er nogle stykker, der endnu husker, hvordan hr. Dohrmann kunne fremsætte forslag om Tønder Kaserne. Men det er altså noget, der skal bruges til lejligheden, og jeg tror ikke, hr. Dohrmann mener noget med det. Jeg tror tværtimod, at som vores demokrati er opbygget, er det afgørende, at vi hver især varetager interesserne for de befolkningsgrupper, vi repræsenterer her i Tinget.

Sluttelig skal jeg sige til fru Elisabeth Bruun Olesen, som spurgte, hvad det var for skibe, vi mener der skal fremrykkes statsordrer for, at vi mener rent faktisk, at vi i løbet af ganske kort tid alligevel skal have taget fat på Bornholmstrafikken og have fornyet den gamle færge »Ankerhus«.

Vi mener, at miljøskibene skal udbygges, og at vi skal have flere miljøskibe, og at vi har en teknologi i Danmark, som, hvis man gør en indsats for at få disse skibe solgt, også kan sælge skibe i udlandet, for vi har virkelig fået udviklet en enestående teknologi på dette område.

Vi skal have flere fiskeriinspektionsskibe, det ved vi, og sidst, men ikke mindst, ved vi også, at Forsvarsministeriet ønsker skibe. Alt i alt er der altså tale om, at man kan fremrykke skibe, som kan redde værfterne ud af den situation, de står i.

Jeg skal afslutningsvis sige, at på trods af, at regeringspartierne har haft den negative holdning over for de menneskelige og sociale og beskæftigelsesmæssige problemer, som befolkningen har i vore regionalområder, i vore egnsudviklingsområder, så er jeg alligevel glad for at kunne konstatere, at der er et flertal her i Folketinget, der ikke har denne kyniske og iskolde holdning over for de problemer, som disse mennesker står i.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Blot for at gøre hr. Kaj Poulsen opmærksom på, at når han nu taler så varmt om det dyre hybridnetforlig, så er det nu engang sådan, hr. Kaj Poulsen, at penge kun kan bruges én gang.

Hr. Kaj Poulsen står her og efterlyser flere virksomheder i Nordjylland, samtidig med at hr. Kaj Poulsen siger, at erhvervslivet har behov for hybridnettet. Jamen de penge – som stadig væk kun kan bruges én gang, og så er det lige meget, om udgifterne ligger i offentlig eller i privat regi – det var da langt, langt bedre, at de penge blev anvendt til etablering af nogle nye virksomheder i stedet for at etablere et dyrt, overflødigt hybridnet, som der efter hr. Kaj Poulsens udtalelser ingen virksomheder er til at drage nytte af.

Derfor, lad da erhvervslivet, hvis det føler behov for et hybridnet, betale det, og lad det etablere sig på nettet på det tidspunkt, der er behov for det, og lad være med at indgå den slags aftaler, hvorefter man tvangsinvesterer penge i nogle ledninger og kabler og rør, som der jo efter de faldne udtalelser fra erhvervslivets side ikke er behov for for øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Det er svært at forstå, hvad Fremskridtspartiet mener. Der må altså ikke bruges statspenge til hybridnettet. Nu er det min opfattelse, at der vist heller ikke er statspenge i hybridnettet. Det er lagt ud til telefonselskaberne, og de skal lade de forbrugere, der ønsker det, betale. De penge vil hr. Dohrmann altså hellere bruge til direkte statstilskud til at etablere virksomheder, som ikke må få statstilskud, for de skal selv blomstre. Der må på et eller andet tidspunkt gå bare et lille lys op for Fremskridtspartiets medlemmer her i Tinget og komme noget hold på argumentationen.

Det, jeg prøvede på at fortælle hr. Dohrmann, var, at fremtidens udviklingsmuligheder for dansk erhvervsliv og for de regionale områder er, at kommunikationssystemet er i orden, således at den viden og de forskningsresultater, som er let tilgængelige for virksomhederne i Københavnsområdet, skal være lige let tilgængelige for virksomheder, enten de ligger i Vojens eller de ligger i Nordjylland. Det giver hybridnettet mulighed for, og det giver det på en god måde.

Hr. Dohrmann vil vente med, at vi skal etablere hybridnettet, til virksomhederne savner det. Det er klovnepolitik.

Formanden:

Der bliver ikke mulighed for en stor hybridnetdiskussion i dag, men hr. Dohrmann har ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Hr. Kaj Poulsen er helt ude i tovene. Nu begynder han oven i købet at påstå, at Fremskridtspartiet vil opkræve flere skatter og afgifter. Nej, hr. Kaj Poulsen, baggrunden for, at ikke alene de enkelte landsdele, men hele landet kan få et godt erhvervsliv, er, at man giver det nogle rimelige vilkår. Det har vi her i landet ødelagt ved, at skiftende regeringer har opkrævet alt for meget i skatter og afgifter og lagt den ene udgift efter den anden over på erhvervslivet. Det er selvfølgelig dér, vi skal spare pengene og så lade virksomhederne få lov til at udfolde sig.

Jeg har en mistanke om – og det gælder såvel lokalpolitikere fra Storstrøms Amt som dem fra Nordjyllands Amt – at man i de to områder har været alt, alt for imponeret af henholdsvis sine sukkerroer og sin cementfabrik, og så har man i øvrigt begge steder haft et skibsværft, som man har stirret sig blind på. Derfor er de to områder så hårdt ramt i dag ved, at for mange i de to områder har været alt for lokalpatriotisk indstillet.

Andre steder i landet, f.eks. Herningområdet og Ringkøbingområdet, var med rette at betragte som sandjordskommuner for nogle år tilbage. Prøv at se, hvad der sker i de områder. Dér har de forstået det.

(Kort bemærkning).

Larsen-Ledet (RV):

Hr. Kaj Poulsen har ret i sin vurdering af Det Radikale Venstres menneskelige holdning over for de problemer, der er i de områder, vi omtaler her, men jeg glemte desværre i første omgang, da vi talte om udflytning af undervisningsanstalter osv., at spørge Socialdemokratiet og hr. Kaj Poulsen: hvad med lærerseminariet i Ranum? Det er vi parat til fra radikal side at få op at stå. Det blev nedlagt på baggrund af et seminarieforslag, men der er masser af seminarier, der var i den samme situation, men som ikke siden fik samme skæbne som Ranum. Her er et kon-

kret eksempel på, at vi rækker hånden ud og vil være med til at tage fat på disse problemer.

Så med hensyn til forbindelsen over Storebælt – vi må ikke have lov til at snakke hybridnet, og vi må heller ikke snakke Storebælt, men alligevel. Hvis vi får Storebæltsforbindelsen, så bliver Kattegatforbindelserne dårligere, og dermed bliver det sværere for erhvervslivet i Nordjylland. Det var det, jeg forsøgte at få sagt i første indlæg.

Formanden:

I den udstrækning de pågældende emner har relation til det, vi diskuterer, er det selvfølgelig tilladt. Der var bare optræk til en mere generel diskussion om hybridnettet; det var den, jeg afskar.

Hr. Kaj Poulsen har ordet for en kort bemærkning og derefter arbejdsministeren.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Jeg skal sige til hr. Larsen-Ledet, at vi er med på at kigge på alle udviklingsmuligheder, der kan være. Vi tror ikke, at idékataloget er udtømt, og vi er med på at prøve på at etablere de uddannelsesmuligheder, der kan vise sig et elevgrundlag for, også i Ranum. Socialdemokratiet var med til, da elevgrundlaget svigtede i Ranum, at få en anden uddannelse derud. Men hvis det er sådan, at tingene er vendt og seminariet kan køre med et rimeligt elevgrundlag, så må vi da tage fat på det.

I øvrigt synes jeg nok, at man skal se på, hvad der er kommet i stedet i Ranum.

Det er jo svært at debatere på det grundlag, at hr. Dohrmann siger, at virksomhederne bare skal have gode muligheder og det skal køre derudad, så skal de nok overleve. Og så skal vi se på, hvad der er sket i Herningområdet og Ringkøbingområdet. Jamen hvis hr. Dohrmann vil se på, hvorfor de overlever, så er det jo, fordi dansk tekstilindustri for alvor har fået et løft, fordi vi igennem EF holder ulandene ude. På bekostning af ulandenes produktion kan vi nu sælge danske varer.

Det kan godt være, at hr. Dohrmann mener, at vi skal udelukke ulandene og lave protektionisme i det danske samfund for at klare os, men jeg tror ikke, den gælder i det

[Kaj Poulsen]

lange løb, og det tror jeg nok at det område, som hr. Dohrmann lige præcis pegede på her, klart har vist.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg tror nok, man må sige, at hr. Kaj Poulsen, sådan hørte jeg det i hvert fald, var ret vidtgående i sin fortolkning af, hvad den radikale ordfører egentlig sagde om forslagene. Jeg fandt, at der var væsentlig flere nuancer i kommentarerne fra radikal side, end hr. Kaj Poulsen havde opfattet, men det vil udvalgsbehandlingen og den videre debat selvfølgelig kunne bevise.

Så vil jeg i øvrigt gerne sige hr. Kaj Poulsen tak for at citatet fra Aalborg Stiftstidende. Jeg tror, det var den 26. november 1986, der blev citeret fra. Jeg står fuldt og helt ved, hvad jeg skrev i Aalborg Stiftstidende. Det var også grunden til, at jeg kunne sige i mit første indlæg, at jeg har en lang liste med over de aktiviteter, som regeringen er i gang med at undersøge; nogle af dem er sat i gang, nogle af dem kører. Det er også punkter, hvoraf noget står i forslagene, og derfor kan vi såmænd være enige med de Radikale og med Socialdemokratiet og alle mulige andre. Det er sat i gang.

Det var faktisk heller ikke det, hr. Kaj Poulsen, jeg angreb i første runde. Det var ikke nødvendigvis alle enkeltpunkterne i det socialdemokratiske forslag, nej, det var den socialdemokratiske metode. Når jeg takker hr. Kaj Poulsen for citatet fra Aalborg Stiftstidende, så er det jo, fordi det afslører hulheden i hr. Kaj Poulsens slutbemærkninger om de varme menneskelige følelser osv. Hvorfor ikke holde den slags ting væk?

Vil det sige, at hr. Kaj Poulsen ikke nærer varme menneskelige følelser for de arbejdsløse på Fyn, vil det sige, at hr. Kaj Poulsen ikke nærer varme menneskelige følelser for de arbejdsløse i Københavns Kommune? Jamen hvis man skulle følge den logik, hvad er så forklaringen på, at Socialdemokraterne kommer med forslag vedrørende Nordjyllands Amt og vedrørende Storstrøms Amt, men ikke vedrørende de to andre arbejdsløshedsøer?

Det, jeg prøvede at sige i mit første indlæg, var, at vi fra regeringens side nærer de samme varme menneskelige følelser og de samme ønsker om at sætte beskæftigelse i

gang i de områder, men vi udvælger os ikke et enkelt område og kommer med demonstrations- og lokalpolitik af værste skuffe her i Folketinget. Det var det, jeg angreb, hr. Kaj Poulsen.

Jeg har ikke fået svar på mit spørgsmål, om jeg kan forvente, at hr. Anker Jørgensen og Socialdemokraterne i Københavns Kommune kommer med et forslag, om jeg kan forvente, at fru Ritt Bjerregaard og Socialdemokraterne på Fyn kommer med et forslag. Det er man let og elegant sprunget over, fordi det afslører hulheden i, at man her kommer med sine lokalpatriotiske forslag.

Men det kan da godt være, at grunden til, at Socialdemokraterne kommer på den måde, er, at man endnu ikke rigtig har vænnet sig til – eller også er man måske ved at have vænnet sig til – at være i opposition. Det kan man så glæde sig over at man skal være i mange år endnu. Man kan ikke rigtig lide, at når et arbejdsmarkedsnævn inviterer en minister til en drøftelse, så er det altså ikke en socialdemokratisk minister, men en minister fra firkløverregeringen. Man kan ikke rigtig lide, at så foregår forhandlingerne faktisk mellem den nuværende regering og dens embedsmænd på centralt plan og så politikere og embedsmænd på det lokale plan. Derfor må man altså, for at komme med i debatten, hive tingene frem og køre dem frem som forslag i Folketinget.

Det var den usaglige metode, jeg reagerede imod, for jeg vil da godt understrege, at vi faktisk arbejder med en stor del af de temaer selv, stille og roligt i samarbejde med de lokale parter.

Lad mig bare nævne for Nordjyllands Amts vedkommende, at dér arbejder vi med at skaffe støtte til erhvervsudviklingsprogrammet Nord-Tek, vi arbejder med et program for de fiskeriafhængige regioner, bl.a. i Nordjylland, hvor vi regner med at få støtte fra Regionalfonden. Vi har faktisk sammen med de Radikale bevilget 200 mill. kr. ekstra til DSB i forbindelse med finansloven. Det giver anledning til, at der kan komme nogle nye værftsordrer. Så må værfterne i de udsatte områder konkurrere om, hvem af dem der har chance for at få dem. Vi arbejder med en række frikommuneprojekter, der skal støtte beskæftigelsen i Nordjylland. Vi arbejder med etablering af en elektronikteknikeruddannelse, som formentlig kommer i gang fra

[Arbejdsministeren]

1988. Vi arbejder som bekendt på at skabe kapacitetsudvidelse inden for arbejdsmarkedsuddannelserne. Vi er i gang med i samarbejde med Landsarbejdsnævnet at ændre på mob-ydelserne, mobilitetsfremmende ydelser.

Inden for AF-området har der i november-december været ca. 2.000 virksomhedsbesøg, og der er planlagt 5.000-6.000 virksomhedsbesøg i 1987 med henblik på at finde frem til nye arbejdspladser i de virksomheder, hvor der er beskæftigelse. Vi har haft et særligt AF-kontor etableret ude på Aalborg Værft. Vi har foretaget en analyse af jern- og metalindustriens arbejdskrafts- og kvalifikationsbehov. Vi er i gang med en forstærket vejlednings- og ligestillingsindsats over for kvindedigheden. Vi arbejder med at bruge nogle af flaskehalsmidlerne på det område. Vi er i gang med at planlægge en turistuddannelse. Osv. osv.

Vi er i gang med en lang række aktiviteter vedrørende Nordjyllands Amt. Vi synes bare ikke, vi skal fremsætte dem som et særligt beslutningsforslag eller lovforslag her i Folketinget.

Jeg kunne lave en tilsvarende liste vedrørende Storstrøms Amt. Og det væsentlige er: inden for rammerne af den eksisterende lovgivning, inden for rammerne af den eksisterende finanslov, sådan at vi ved, at det kan finansieres, kan vi også lave tilsvarende lister vedrørende Fyns Amt og vedrørende Københavns Kommune, og vi er forberedt på at kunne gøre det inden for andre områder, som måtte få en høj arbejdsløshedsprocent. Men vi gør det ikke på denne valgflæskagtige facon, som Socialdemokraterne har valgt, og det var det, jeg angreb i mit første indlæg, ikke enkeltforslagene, for mange af dem arbejder vi selv med.

Formanden:

Vi går til anden omgang. Hr. Erenbjerg har ordet.

Erenbjerg (S):

Det var arbejdsministeren, der kaldte mig på talerstolen. Det skurrer slemt i mine ører, når vi skal beskyldes for, at vi har taget dette initiativ bare ud fra nogle valgtaktiske overvejelser. Det ligger der ikke i det. Vi har gennem længere tid arbejdet med disse forslag.

Baggrunden er som sagt, at vi har en katastrofalt høj arbejdsløshed i disse områder, og jeg synes, det er lidt bekymrende, at arbejdsministeren anskuer dette problem på den overfladiske måde, som kom til udtryk her.

Hr. arbejdsminister, jeg gentager: det er over 40 pct. - over 40 pct. - af visse A-kassers medlemmer, som i dag er uden arbejde, og som ikke har udsigt til at komme i arbejde.

Det giver mig så lejlighed til at svare på et spørgsmål, som blev rejst i første omgang: om vi ønskede at tage noget fra nogen for at flytte midler eksempelvis til de to pågældende områder. Vi er af den opfattelse - og det har vi klart givet udtryk for - at det ville glæde os, hvis der blev taget lignende initiativer i andre egne af landet. Om det skal gøres, vil da fuldstændig afhænge af regeringen og et flertal i dette Folketing, for hvis et flertal i Folketinget vil gå aktivt ind i løsningen af nogle af de problemer, som findes i vore to amter, og det lykkes at løse nogle af disse problemer, er det vel ganske indlysende, at man vil kunne opleve nogle lignende initiativer også fra Københavnsområdet og fra andre områder.

Men jeg vil godt have arbejdsministeren til at svare på, hvor man i andre egne af landet kan finde arbejdsløsheds-kasser, hvor over 40 pct. af medlemmerne er ledige. Det er, som om Alvoren ikke rigtig er gået op for arbejdsministeren. Det er altså nogle menneskeskæbner i to områder, det drejer sig om, nogle mennesker, vi forsøger at skabe en tilværelse for.

En anden baggrund, som jeg tidligere har nævnt, er selvfølgelig også, at jeg tydeligt husker møder med flere ministre fra denne regering, og et af de tilsagn, man bl.a. fik på Vestlolland, var, at skulle det usigelige ske - og det usigelige var en lukning af Nakskov Skibsværft - så ville regeringen straks - straks, hr. minister! - tage initiativer til at afbøde virkningerne af denne lukning. Værftet er lukket. Initiativerne er endnu ikke taget.

Kaj Poulsen (S):

Jeg kan forstå, at ministeren lod nerverne komme lidt uden på skjorten, da debatten fik en lidt menneskelig karakter. Nu har vi jo heller ikke i den periode, hvor ministeren har

[Kaj Poulsen]

siddet, været forvænt med, at man har taget de arbejdsløses problemer op til debat og set på, hvad man skulle gøre. I denne regeringsperiode har man jo stort set kun lukket ned for de initiativer, som kunne hjælpe de arbejdsløse, og intet er kommet. Man har alene redet på en bølge, hvor konjunkturterne har været til hjælp for regeringen.

Jeg er glad for, at ministeren giver udtryk for, at han nærer de samme følelser. Så kan jeg bare ikke forstå, at ministeren så tidligt som den 26. november 1986 kunne sige, at her er der nogle gode forslag, at de skal fremmes, og at nu skal der gøres noget ved det. Og så skulle vi helt hen til den 6. marts 1987, hvor ministeren siger: jamen vi arbejder søreme med alle de forslag!

Da jeg sendte dette beslutningsforslag til nævnsmedlemmerne og nævnet i Nordjyllands Amt, blev der udtrykt glæde over, at der var taget et initiativ, fordi der ikke sker noget på området, som de sagde. Men ministeren – altid udokumenteret – står og siger: vi arbejder med det ene, og vi arbejder med det andet. Ministeren kommer med flotte redegørelser, der intet indhold har, men flotte bemærkninger.

Jeg tror, at de varme menneskelige følelser mere ligger i, at ministeren er på stemmefiskeri, end i det arbejde, ministeren laver, for vi har endnu ikke set noget dokumenterbart fra ministerens side, hvor ministeren tager fat på de problemer, der er ude i de lokale områder, som naturligvis altid rammer de dårligst stillede i samfundet hårdest og først.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Nu har jeg taget lidt af dokumentationen med herop, hr. Kaj Poulsen, og det egner Folketingets talerstol sig jo normalt ikke til, men det fremsender vi gerne til udvalget i forbindelse med behandlingen af forslagene. Det er klart, at det kan dokumenteres, og det ved det lokale arbejdsmarkedsnævn også udmærket. Der er en lang række af de aktiviteter, som er i gang, og som bearbejdes i snævert samarbejde med de lokale embedsmænd.

I øvrigt nævnte jeg da også nogle aktiviteter, som hr. Kaj Poulsen er velkommen til at tage hjem og checke med det samme. Arbejdsformidlingens opgaver, f.eks. arbejdsformidlingens ekstraordinære besøg i forbin-

delse med denne krise, arbejdsformidlingens kontor ude på værftet i den forbindelse.

Hvis vi går til Nakskov: arbejdsformidlingens ekstra bemanding i forbindelse med indsatsen for Nakskov Værft. Der er dokumentation på dokumentation på dokumentation for, at der er sket en hel masse ting, og at der er en lang række andre ting, der foregår, men hvis hr. Kaj Poulsen og Socialdemokratiet er så langt væk fra administrationserfaringen, at man har glemt, at hvis man f.eks. skal søge penge i EFs regionalfond eller socialfond, er det noget, der tager tid, så skal vi gerne også underholde om, hvad der er af ansøgningsfrister, og hvor lang tid det tager at komme igennem med den type ansøgninger. Men der sker en lang, lang række ting.

Jeg er glad for, at hr. Kaj Poulsen anerkender, at jeg og regeringen nærer de samme varme følelser for de arbejdsløse som Socialdemokratiet; det er nemlig korrekt opfattet. Alvoren er for længst gået op for os. Det er derfor, vi med det samme, når der var problemer, kom og diskuterede problemerne med de lokale folk med henblik på at kunne sætte aktiviteter i gang. Nogle aktiviteter er altså gennemført, andre aktiviteter er ved at blive gennemført, og så er der endelig nogle forslag i det socialdemokratiske forslag, som vi synes er uegnede. Dem vil vi selvfølgelig ikke fremme, og dem regner vi da også med at der vil være et flertal i Folketinget imod. Men en lang række aktiviteter er altså sat i gang, og derfor synes jeg, hvis der endelig skal være en konklusion på debatten i dag – når vi nu i Folketinget skal have en debat med det udgangspunkt – at man skal vide i Nordjyllands Amt, i Storstrøms Amt og også i Fyns Amt og i Københavns Kommune, selv om Socialdemokraterne overhovedet ikke har villet tale om det, at der er et stort og solidt flertal i Folketinget, som varmt og energisk arbejder for at få øget beskæftigelsen og få reduceret arbejdsløsheden alle de steder, hvor det er et problem. Jeg synes, vi i langt højere grad skulle være fælles om det i stedet for at komme med den slags demonstrationsforslag, hvad jeg stadig væk opfatter de socialdemokratiske forslag som.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

[Kaj Poulsen]

Jeg blev lige så glædeligt overrasket som ministeren, da jeg opdagede, at det lokale arbejdsformidlingskontor havde taget initiativ til at oprette et kontor på Aalborg Værft, da det blev lukket. Jeg synes, det var et godt initiativ, og det skal jeg ikke rose mig af, men det skal ministeren selvfølgelig have lov til.

Men det, det drejer sig om, er, hvordan vi får skaffet arbejdspladser til de mennesker, der bliver afskediget. Det gør man ikke ved at oprette ekstra kontorer. Man kan give dem vejledning, og man kan give dem hjælp med uddannelse, men hvor er jobmulighederne? Det er det, vi lægger op til i dette forslag, og det vil ministeren ikke ret gerne tale om. De gode initiativer, der er taget lokalt, skal der ikke peges fingre ad overhovedet. Men hvor er jobmulighederne, og hvilke muligheder giver ministeren de lokale virksomheder for at udvikle sig? Ingen, ingen! Tomme ord!

Hvor er kraftcentrene henne? Hvad er det, ministeren vil? Vil ministeren have, at det bare skal udvikle sig omkring storbyen København, måske omkring Århus, og så lade yderområderne sejle, som de altid har gjort? Vi ved, at problemerne kommer først og løses sidst i de områder, når de begynder at løse sig for resten af landet. Vi må altså prøve på at fordele det, således at de øvrige områder også får mulighed for at følge med. De, der bor dér, er vel lige så gode skatteborgere som dem på Fyn og i København. Man må prøve på at lave lighed i fordelingen af dette samfunds rigdom. Det er det, vi beder om med disse forslag.

Vi tager gerne fat sammen med ministeren, hvis ministeren kan komme med noget konstruktivt, hvor det er andet end flommefede taler om, hvad ministeren gerne vil. Hvis ministeren kan komme med nogle forslag her i Tinget, som kan hjælpe de områder, er vi med. Men al snakken tager vi afstand fra. Der må altså ske noget. Det brede flertal tror jeg ministeren kan få Socialdemokratiet med til, hvis han ønsker det. Men det forudsætter, at ministeren nu begynder at røre sig ud over snakkeniveauet.

(Kort bemærkning).

Erenbjerg (S):

Jeg fik ikke noget svar fra ministeren. Jeg bad ham om at nævne eksempler på A-kasser, der – bortset fra dem i Nordjyllands Amt og i Storstrøms Amt – har en ledighed på over 40 pct.

Når arbejdsministeren kommer på talerstolen for at svare på dette spørgsmål, vil jeg samtidig bede ham give mig bare ét eksempel på arbejdspladser, der er skaffet de sidste fire år på Vestlolland ved regeringens mellemkomst.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg kan sige til hr. Kaj Poulsen, at jeg ikke vil foregøgle Nordjyllands Amt, Storstrøms Amt, Fyns Amt eller Københavns Kommune, at vi kan garantere arbejdspladser. Det, der er problemet, er, at hr. Kaj Poulsen og hr. Erenbjerg tror, at de kan foregøgle dem det.

Det, vi kan gøre, er at skabe rammer, og vi har altså vist – det startede jeg med at dokumentere – at der under denne regering er skabt rammer, der betød, at 170.000 ekstra er kommet i beskæftigelse. Under den tidligere regering blev der skabt rammer, der dokumenterede, at 33.000 færre kom i beskæftigelse. Under den tidligere regering steg arbejdsløsheden. Under denne regering falder arbejdsløsheden. Det er kendsgerningerne, og det er gennem den generelle økonomiske politik, vi kan skabe rammerne. Så supplerer vi den med en erhvervs politik, også med en regionalt orienteret erhvervs politik, med en arbejdsmarkedspolitik, også med en regionalt orienteret arbejdsmarkedspolitik, der gør, at områderne selv i højere grad kan høste.

Det er noget pjank i den sammenhæng at tale om, at det kun er i storbyerne, vi vil skabe jobbene. Københavns Kommune er altså en af arbejdsløshedsøerne, og der er ingen i dag, der har villet svare på, hvorfor det går så meget bedre i Ringkøbing Amt end i Nordjyllands Amt. Det er som bekendt ikke bygget op omkring en storby; det er ude på landet. Der er mindre storby i Ringkøbing Amt, end der er i Nordjyllands Amt. Alligevel er det lykkedes i Ringkøbing Amt.

Jeg anbefalede Arbejdsmarkedsnævnet i Nordjylland, da jeg var der, at undersøge, om det ikke kunne lave en studie af, hvad det var, der var gjort så godt og vellykket i Ringkøbing Amt. Har man lokalt sat det i gang? Eller sidder man og venter på, at vi

[Arbejdsministeren]

skal løse problemerne centralt? Vi prøver på at lægge grunden til, at man decentralt kan løse problemerne; det er det, der er vores metode.

Dernæst vil jeg gerne sige til hr. Erenbjerg, at jeg ikke har A-kassestatistikkerne fordelt på områder med og derfor ikke kan svare på det spørgsmål. Men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at hvor Storstrøms Amt i november og december havde arbejdsløshedsprocenter på 9,4 og 10,1, havde Københavns Kommune 10,3 og 10,1 og Fyns Amt 10,1 og 10,3; så de to områder havde totalt set større arbejdsløshed end Storstrøms Amt. Derfor er det vel også sandsynligt, at der i de områder er enkeltkasser, der har tilsvarende problemer. Jeg synes, de menneskelige problemer i de områder må være lige så store som de menneskelige problemer i Storstrøms Amt, og det er derfor, jeg taler om de generelle løsninger, der kan hjælpe i alle områderne og ikke bare dér, hvor hr. Erenbjerg eller hr. Kaj Poulsen er valgt.

Formanden:

Hr. Kaj Poulsen for en sidste kort bemærkning – det er jo en førstebehandling, vi har i dag.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Vi har en arbejdsminister, som gerne vil smykke sig med lånte fjer. Det er selvfølgelig også let, når konjunkturerne har været, som de har været, siden denne regering kom til. Man kan jo bare tage priserne på olien og dollarkursen, som har været ufattelig gode for regeringen.

De rammer, som regeringen har skabt – o.k., vi medgiver gerne regeringen, at den skal have lidt lånte fjer, og der er også behov for det, men kan ministeren så ikke fortælle mig, hvad det er, der er sket med disse rammer i den sidst offentliggjorte kvartalsstatistik for beskæftigelsen? Hvad er det, der er sket? Hvad er det, der er slået fejl med regeringens rammer? Eller skulle det måske være konjunkturerne udefra, der er slået igennem i de statistikker? Ja, lad os bare sige det – det gør ikke så meget.

Hvis ministeren havde været opmærksom, ville han have hørt, at jeg faktisk svarede hr. Dohrmann på, hvad der sker i Ringkøbing

Amt. Ingen kan være i tvivl om, at EFs regulering af importen af tekstilvarer har været en fantastisk fordel for Ringkøbing Amt; og hvis ministeren hentyder til, at han mener, Danmark skal indføre protektionistiske foranstaltninger, for at vores erhvervsliv kan udvikle sig, vil vi bare gerne vide det. Realiteten er jo, at Ringkøbing Amt har fået en fantastisk hjælp ved, at EF har indført protektionistiske foranstaltninger, og det er baggrunden for, at det er gået godt – og gudske lov for det – i Ringkøbing Amt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 122:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en omstrukturingsfond.

Af Svend Andersen (S) m.fl.
(Fremsat 30/1 87).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Indledningsvis vil jeg gerne bemærke, at jeg er positivt indstillet over for den grundlæggende idé bag forslaget, nemlig fremme af udarbejdelsen af regionale erhvervsudviklingsprogrammer. Efter regeringens opfattelse må sådanne erhvervsudviklingsprogrammer imidlertid basere sig på lokale initiativer og forudsætte, at erhvervslivet sammen med amtskommunerne er rede til at gå ind i en koordineret indsats for egnsudviklingen i området. I et målrettet erhvervsudviklings-